

ČESKÁ
spořitelna

20 let v EU

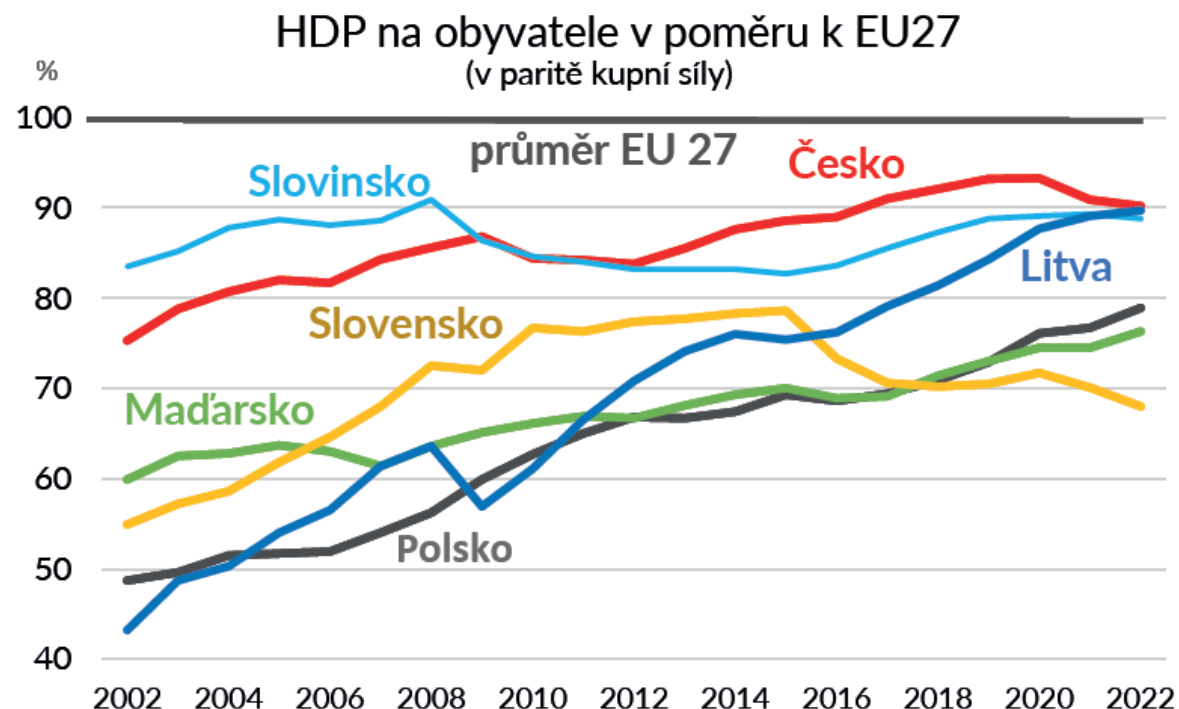
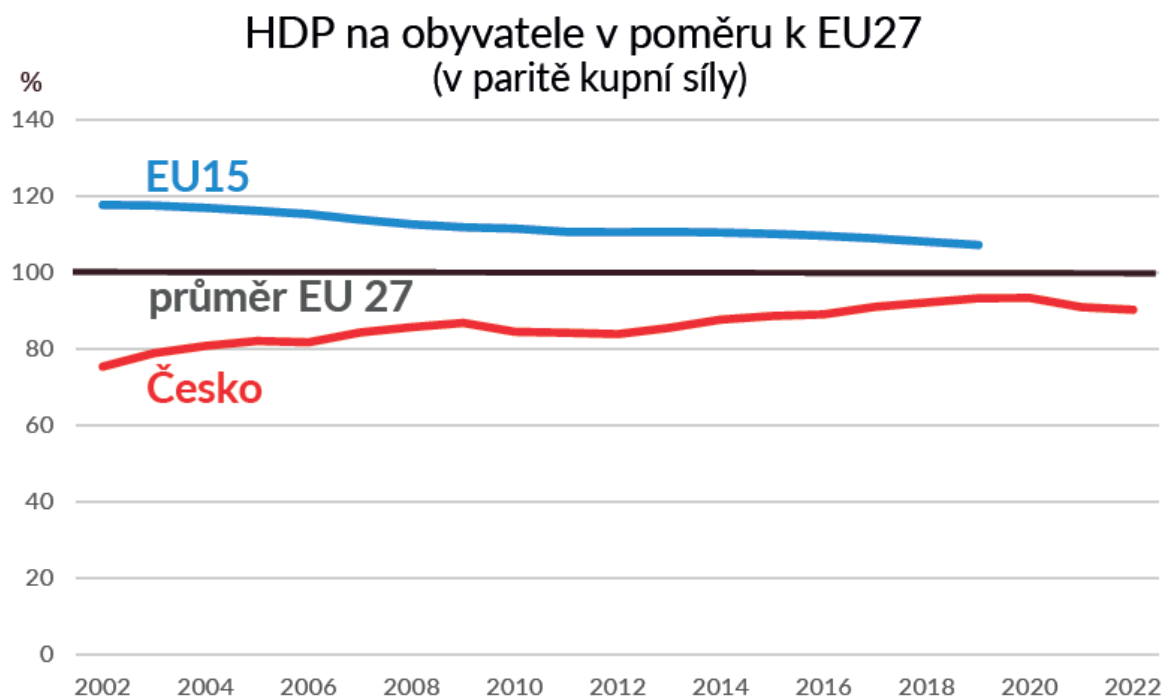
Setkání pro média, 17.4.2024

Café Louvre

David Navrátil, Petr Zahradník

Růst životní úrovně

Životní úroveň v Česku stoupla na 90 % průměru EU a přiblížila se k úrovni západní Evropy. Některé země, které vstoupily do EU v roce 2004, rostly rychleji.

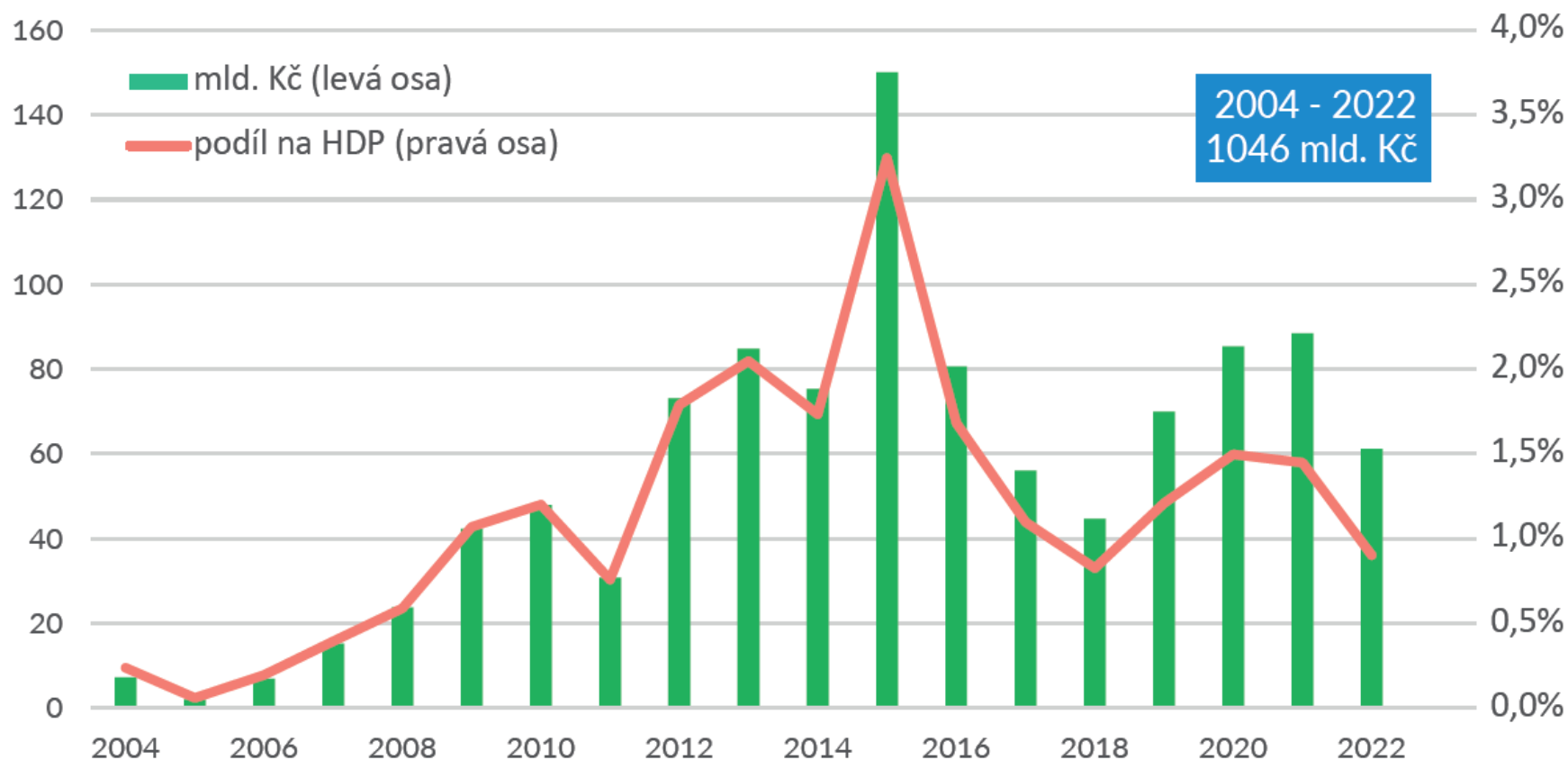

Zdroj: Eurostat

Příspěvek rozpočtu EU

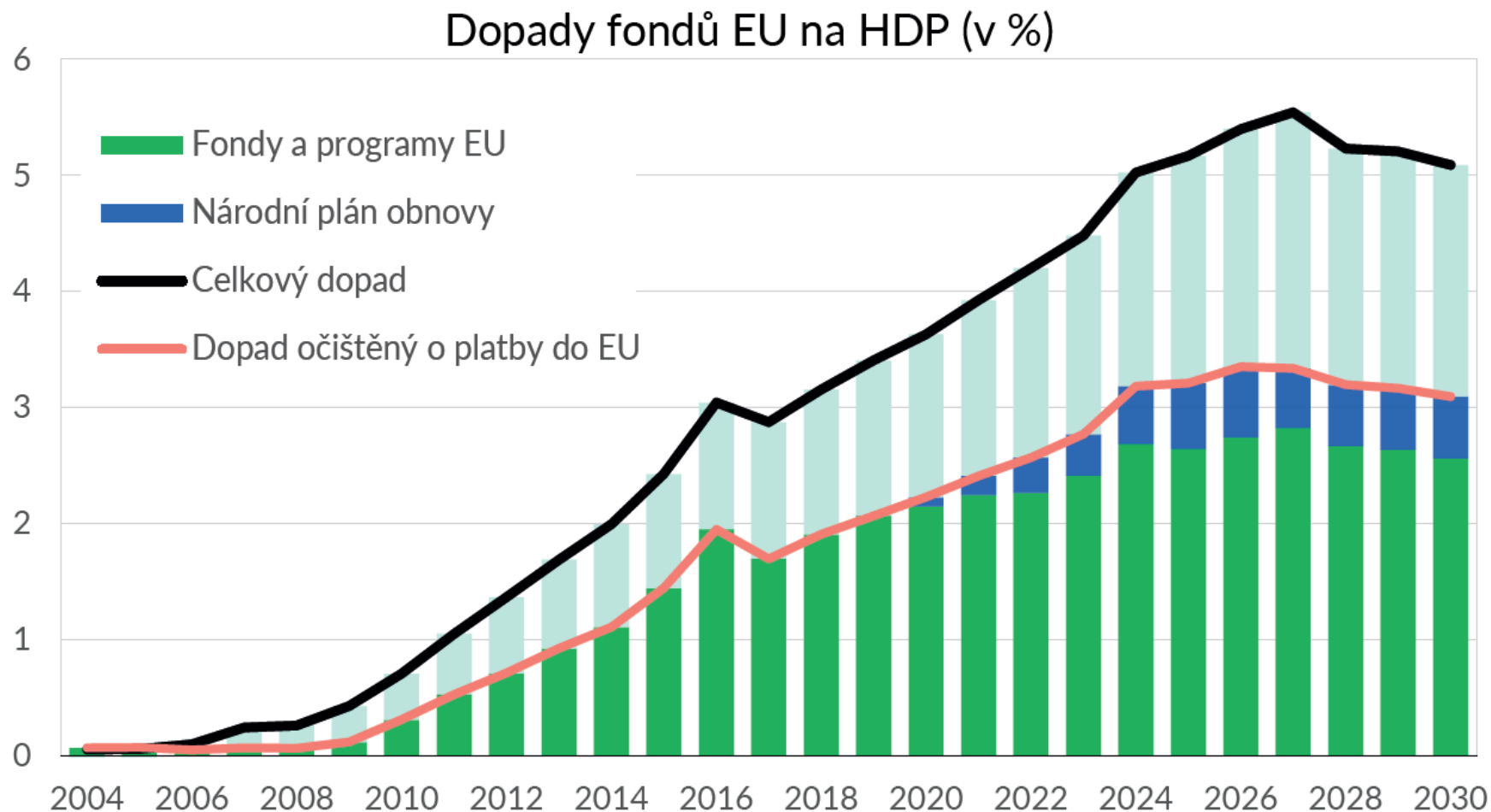
Česko z rozpočtu EU více dostává, než do něj přispívá. Od momentu vstupu do EU již čistá pozice přesáhla 1 bilionu Kč a ročně v průměru činí více než 1,2 % HDP.

Čistá pozice vůči rozpočtu EU

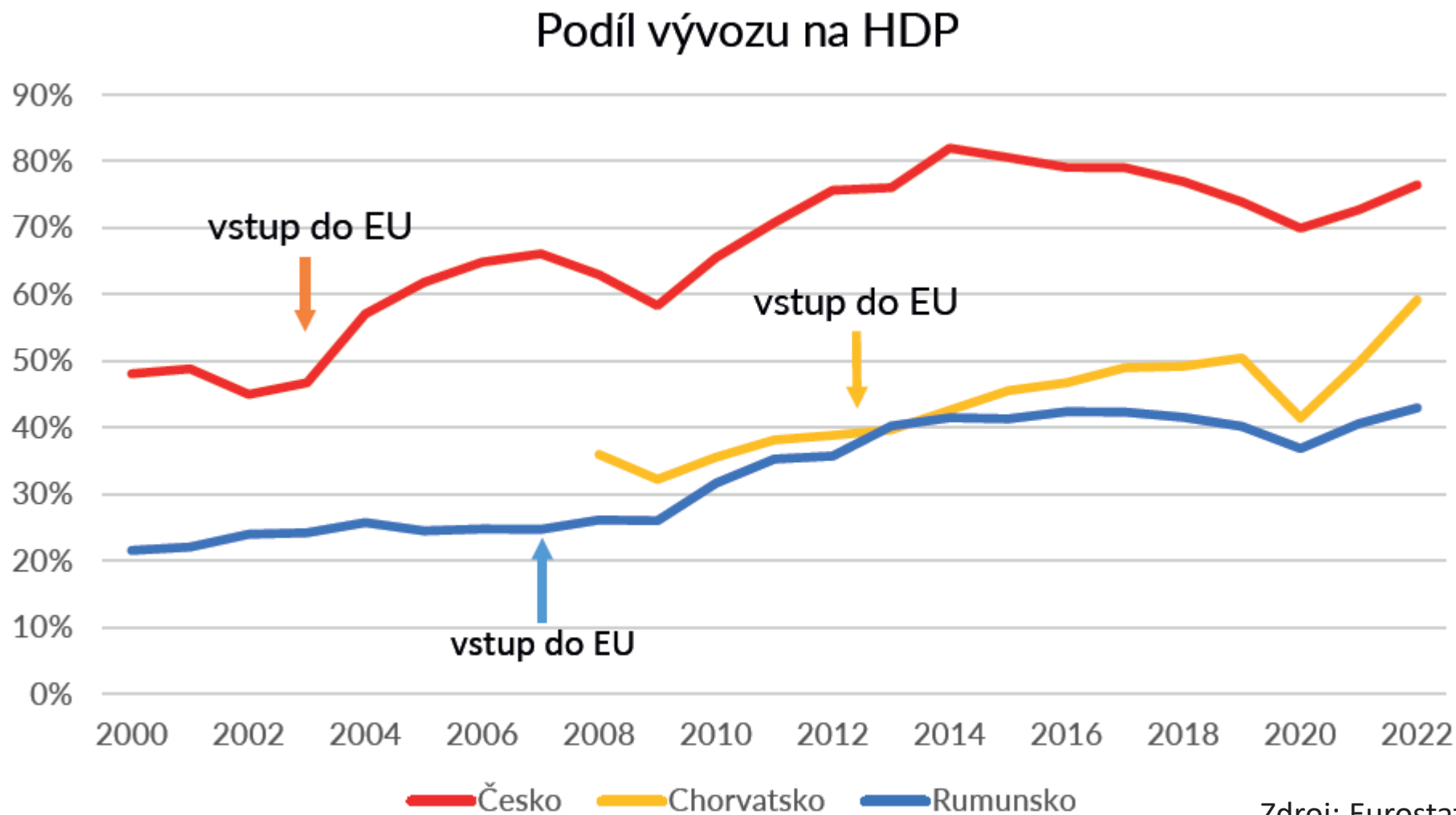
Příspěvek rozpočtu EU

Příjmy z rozpočtu EU mají významný makroekonomický dopad. Od vstupu do EU do roku 2024 fondy EU přinesou kumulativní výkon ekvivalentní 40 % HDP.

Zahraniční obchod a platební bilance

Vstup do EU byl zásadním impulzem pro zahraniční obchod jak v případě Česka, tak i dalších zemí, které k EU přistoupily později.

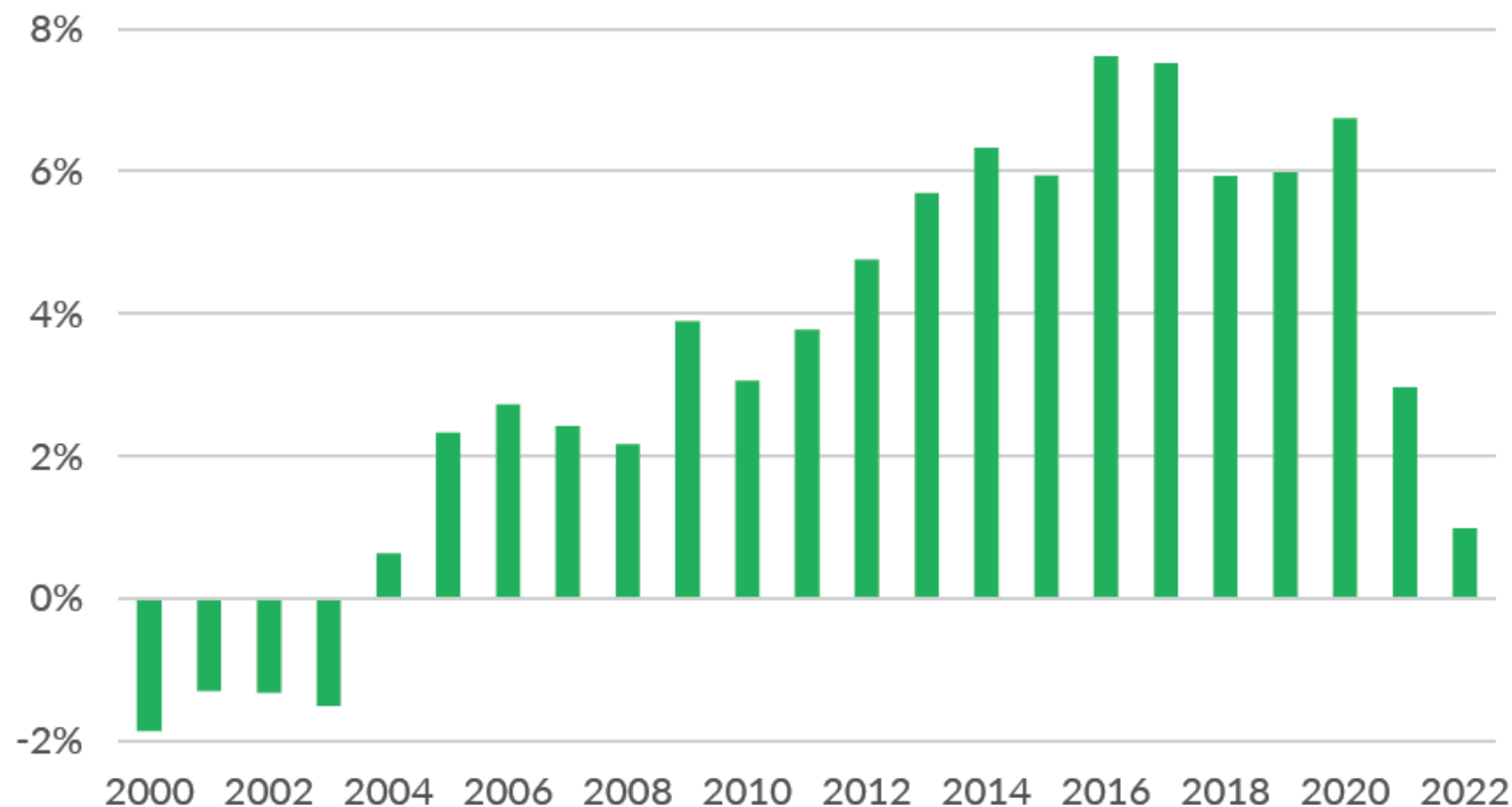

Zdroj: Eurostat

Zahraniční obchod a platební bilance

Vstup do EU zásadně přispěl k převažující aktivní obchodní bilanci Česka, zahraniční obchod se stal silnou oporou české ekonomiky.

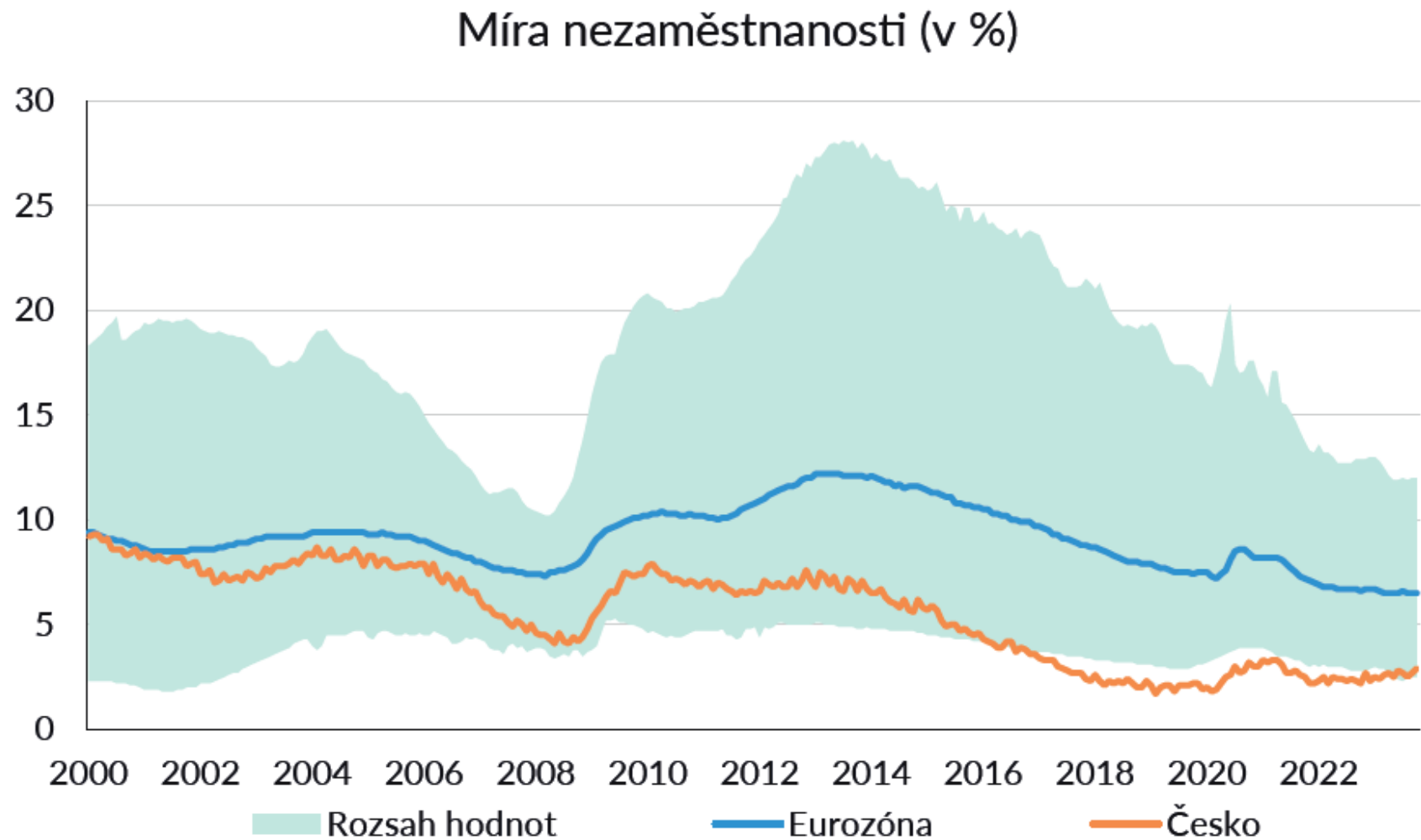
Čisté vývozy (zboží a služby) jako % HDP

Zdroj: Evropská komise (AMECO)

Trh práce a sociální oblast

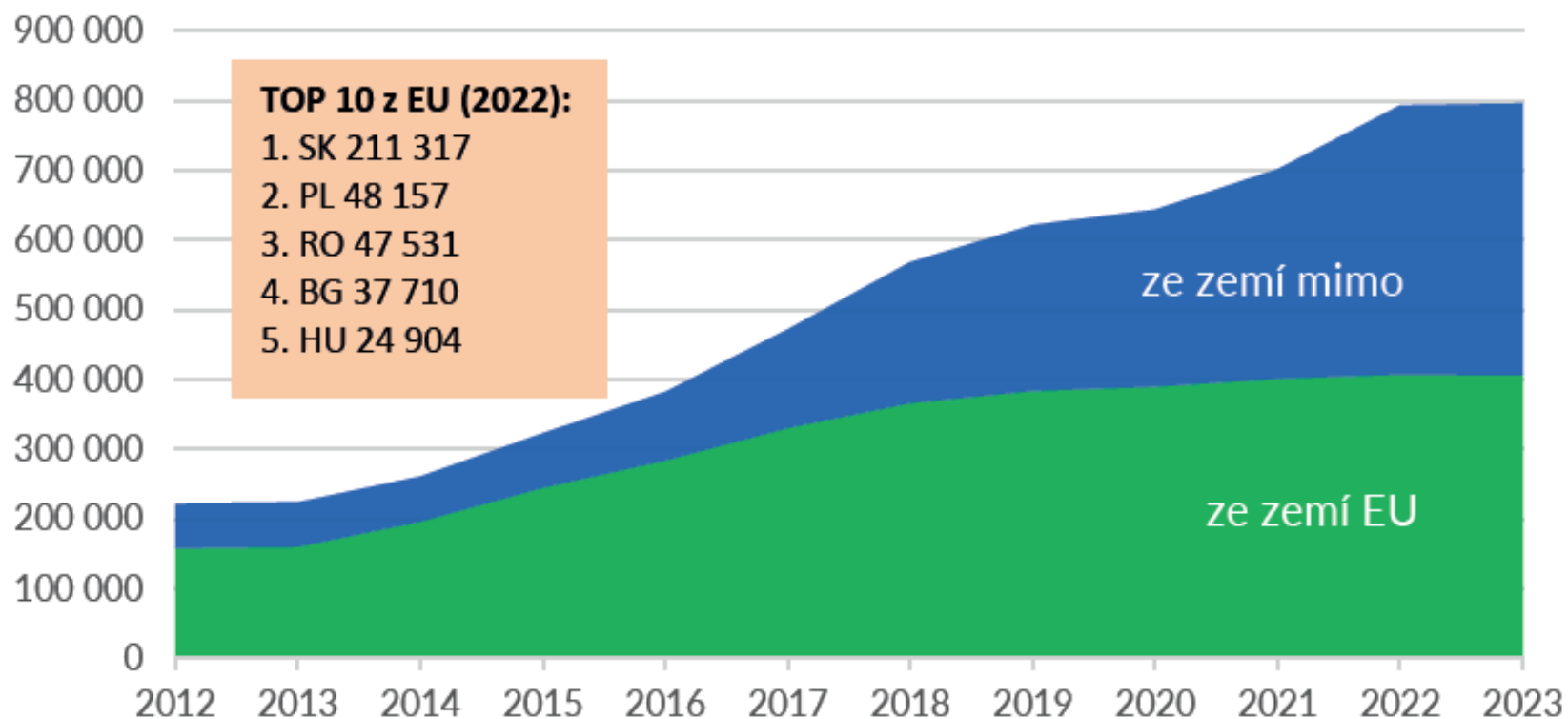
Česko má dlouhodobě nejnižší míru nezaměstnanosti v EU. K vyšší zaměstnanosti přispěly významným způsobem fondy EU.

Trh práce a sociální oblast

Volný pohyb osob vedl k přílivu pracovníků ze zemí EU, z pohledu pracovní mobility je však Česko pod průměrem Unie.

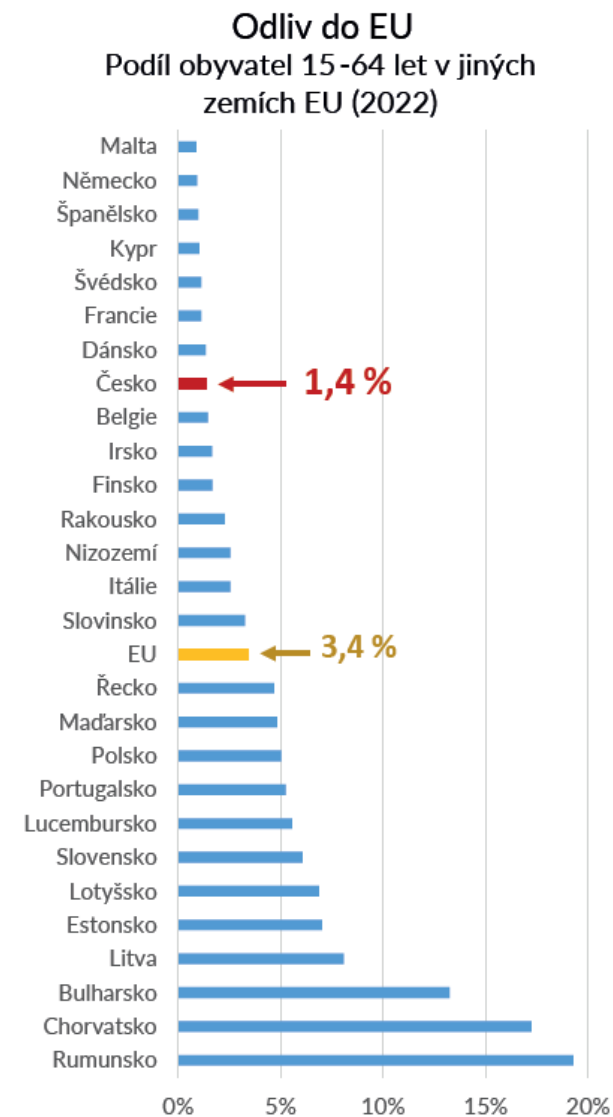
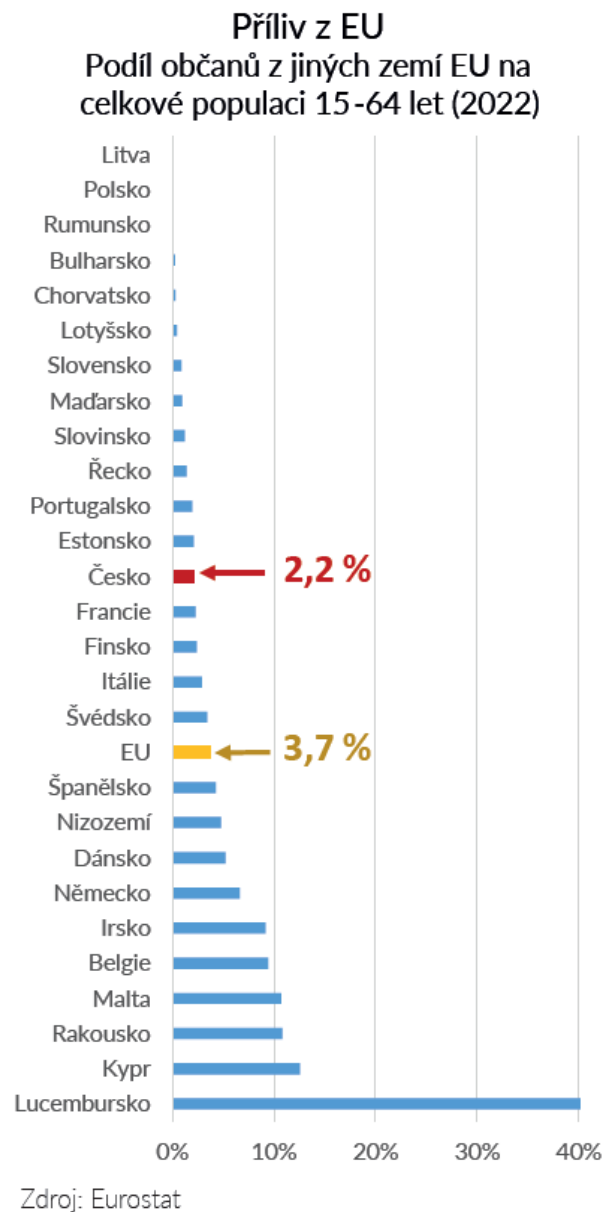
Zahraniční zaměstnanost v ČR

Pozn: data za 2023 k 30.6. 2023

Zdroj: MPSV

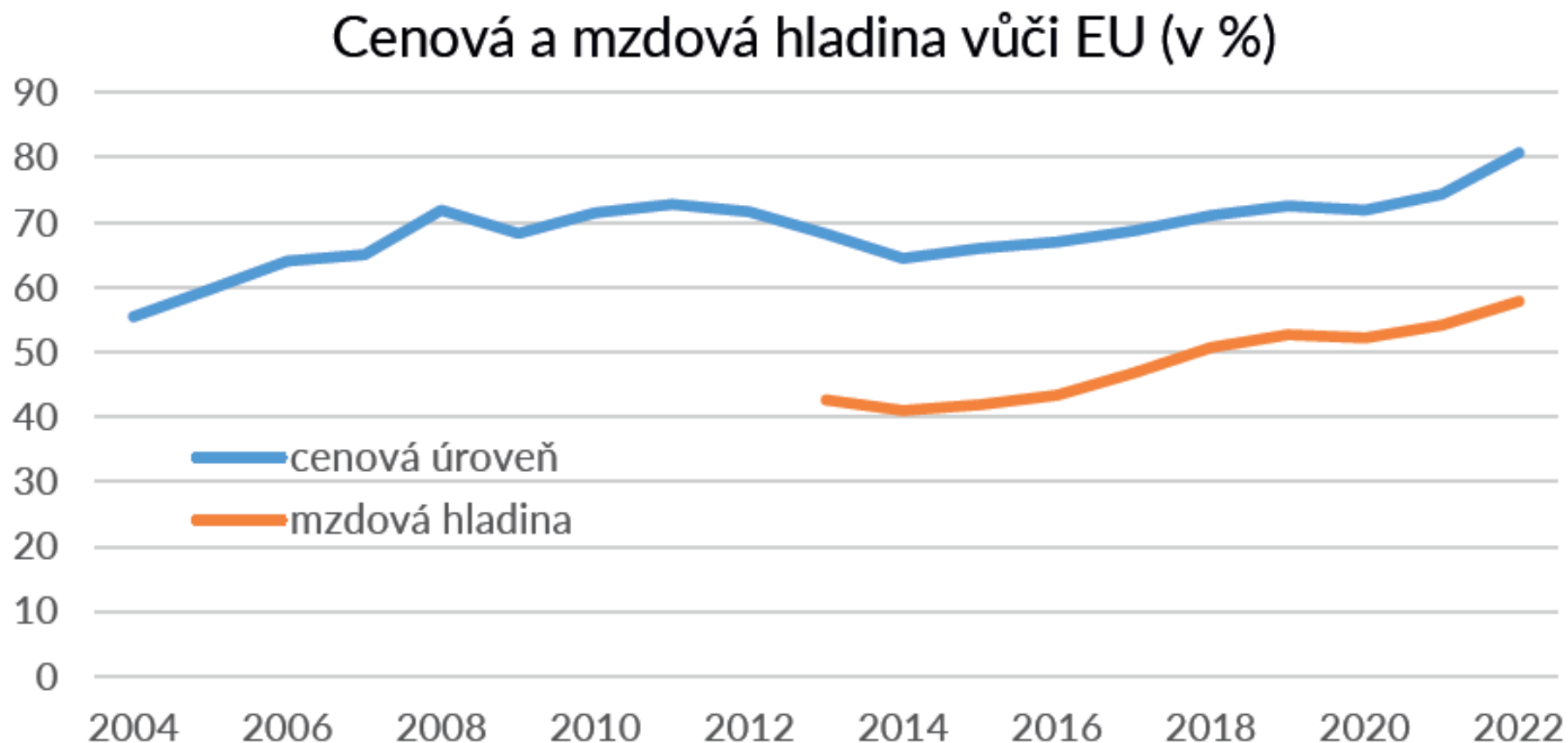
Trh práce a sociální oblast

Zdroj: Eurostat
Pozn: neúplná data pro EL, FR, HR, CY, MT, PL

Trh práce a sociální oblast

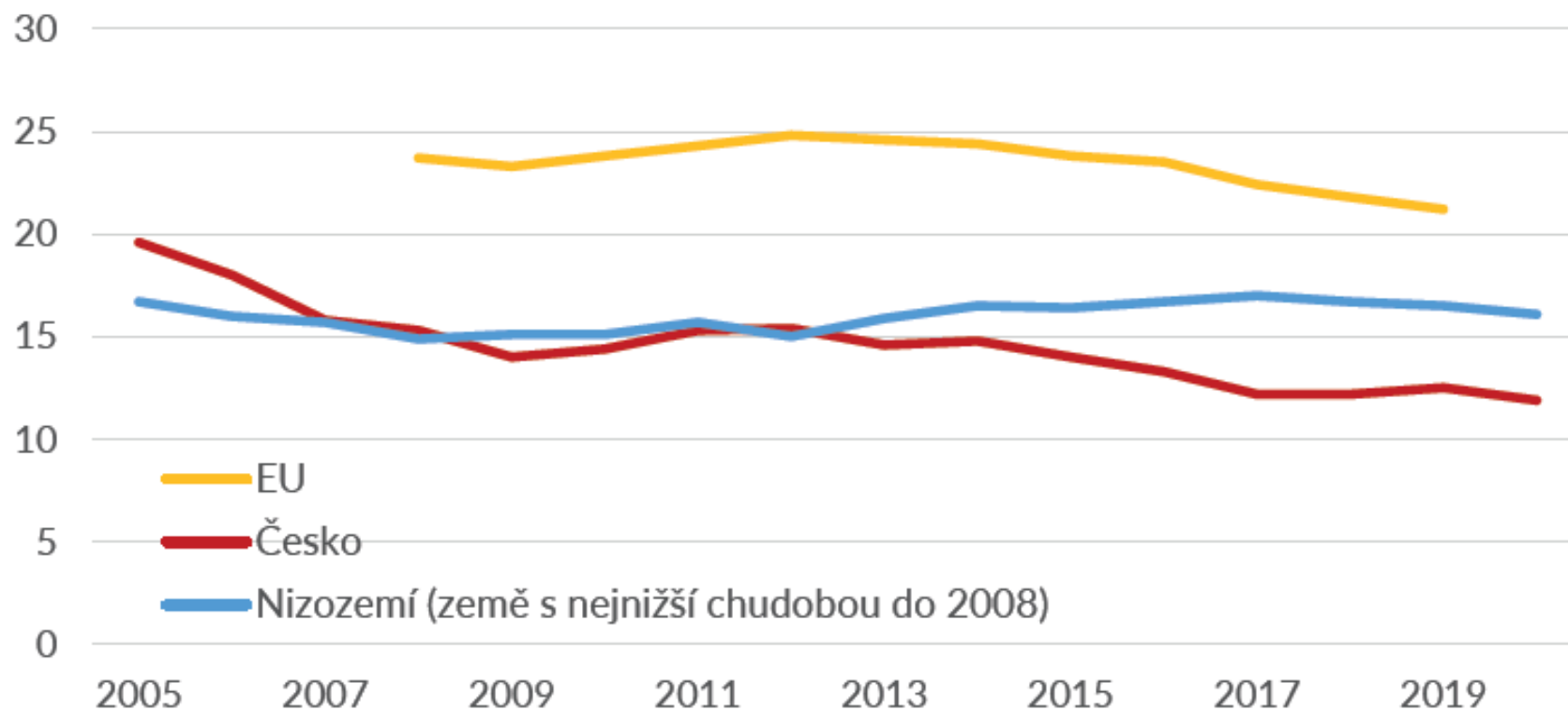
Cenová hladina v ČR se od vstupu do EU zvýšila na 81 % průměru EU, mzdová konvergence je mnohem pozvolnější, avšak na hranici možného.

Trh práce a sociální oblast

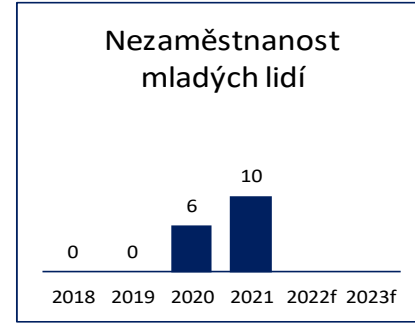
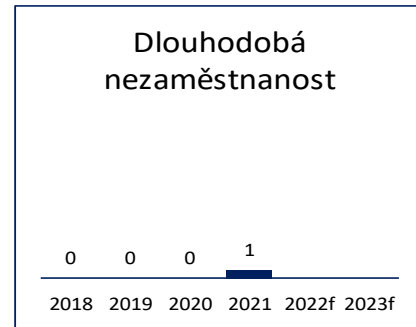
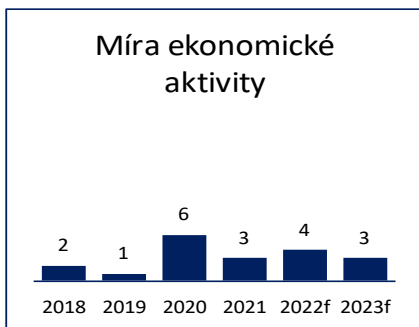
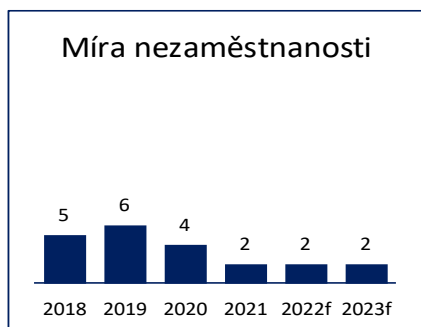
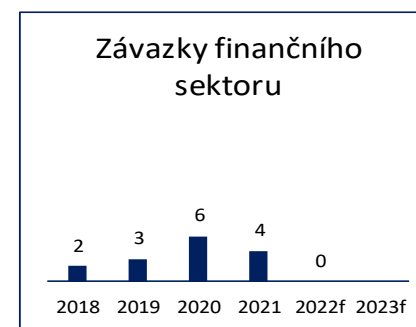
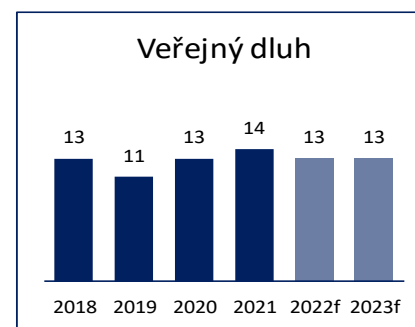
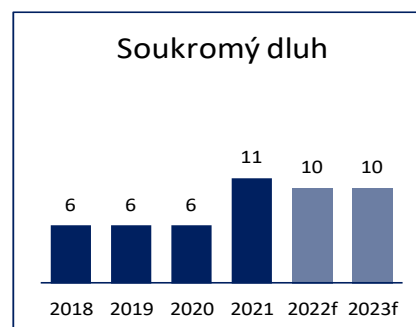
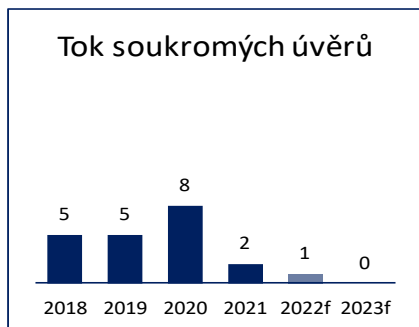
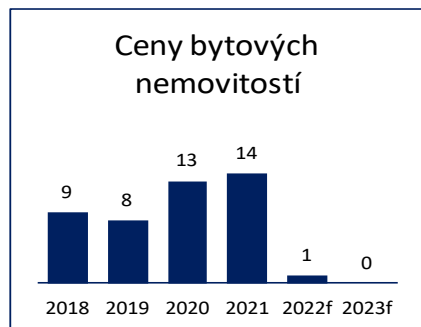
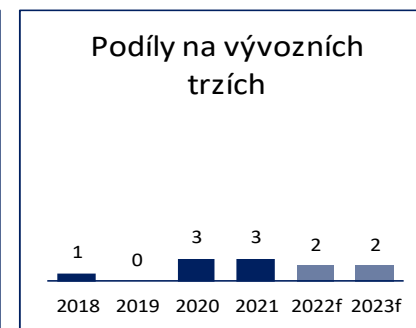
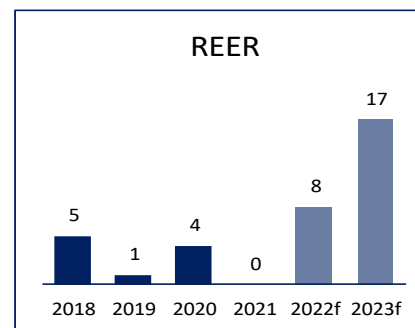
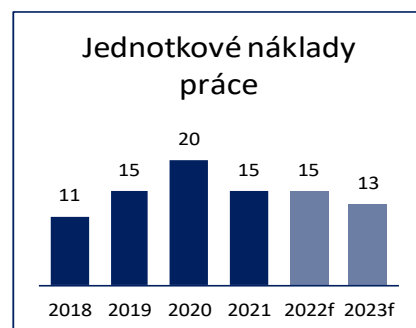
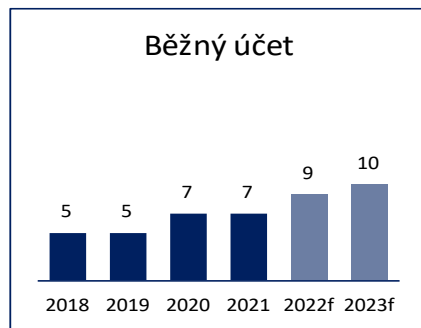
Po vstupu do EU se Česko postupně stalo zemí s nejnižší mírou chudoby.

Podíl osob ohrožených chudobou (v %)

Zdroj: Eurostat

Index konkurenceschopnosti

Index konkurenceschopnosti

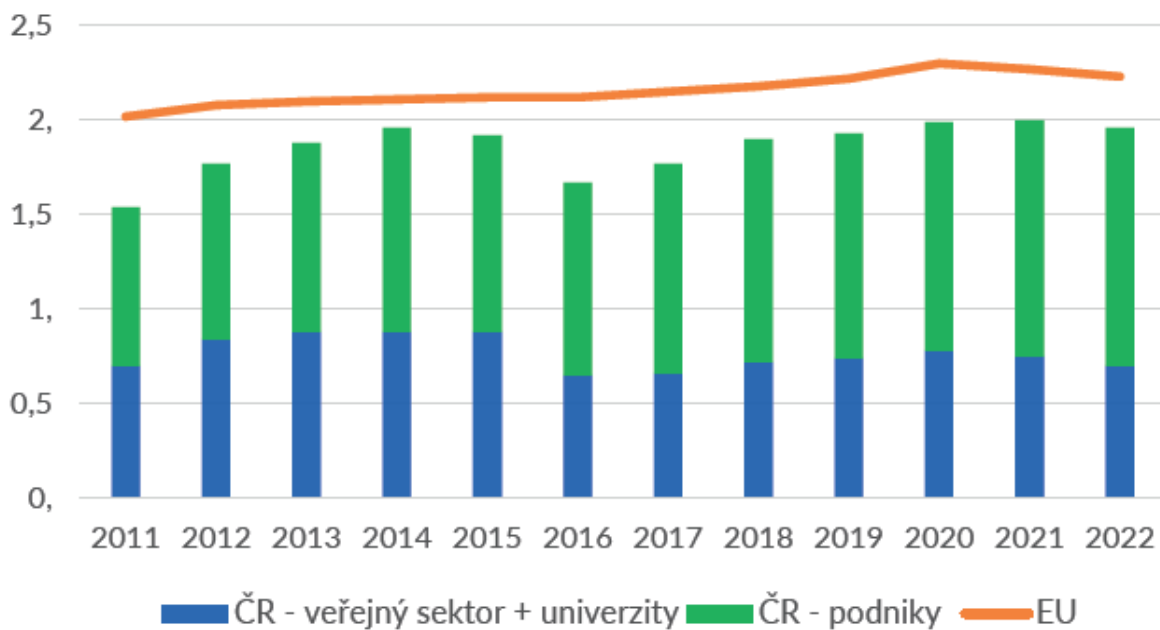
- *Lichotivá pozice České republiky v žebříčku World Competitiveness Center*
- Respektovaných indexů konkurenceschopnosti je ve světě několik. Pro tento účel jsme vybrali žebříček organizace IMD (zřejmě nejprestižnější akademické instituce svého druhu se sídlem ve švýcarském Lausanne), pravidelně vydávaný od roku 1989, který v sobě zahrnuje až 336 relevantních kritérií, jimiž je možné posuzovat jednotlivé aspekty konkurenceschopnosti. Následující tabulka znázorňuje pořadí zemí EU v rámci tohoto žebříčku; v závorce je uvedeno celosvětové pořadí těchto zemí.

1. Dánsko (1)	10. Rakousko (24)	19. Kypr (45)
2. Irsko (2)	11. Estonsko (26)	20. Maďarsko (46)
3. Nizozemsko (5)	12. Litva (32)	21. Rumunsko (48)
4. Švédsko (8)	13. Francie (33)	22. Řecko (49)
5. Finsko (11)	14. Španělsko (36)	23. Chorvatsko (50)
6. Belgie (13)	15. Portugalsko (39)	24. Lotyšsko (51)
7. Česká republika (18)	16. Itálie (41)	25. Slovensko (53)
8. Lucembursko (20)	17. Slovinsko (42)	26. Bulharsko (57)
9. Německo (22)	18. Polsko (43)	(v žebříčku není zařazena Malta)

Výzkum a vývoj

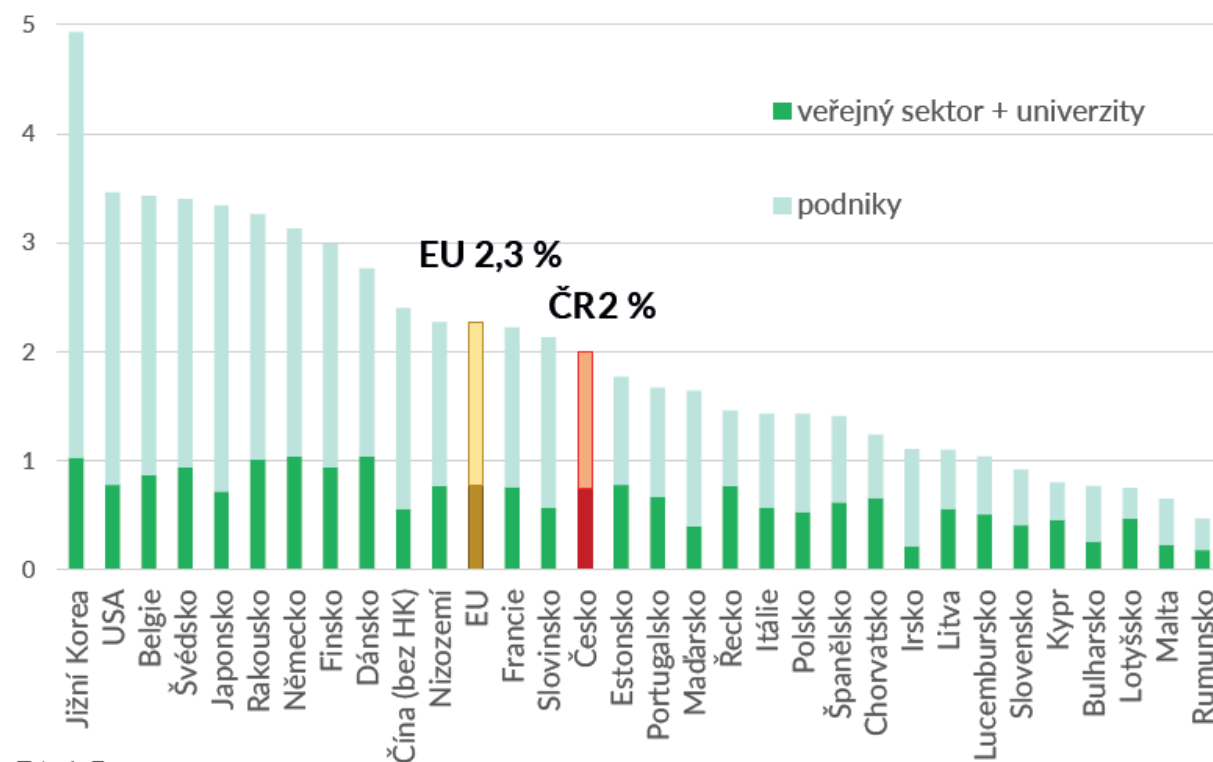
Od vstupu do EU se výdaje na výzkum a vývoj v Česku přiblížily úrovni EU. Problémem je však nízká efektivita výdajů na výzkum a vývoj a veřejné výdaje na R&D jsou závislé na podpoře z EU.

Výdaje na výzkum a vývoj jako % HDP

Zdroj: Eurostat

Výdaje na výzkum a vývoj jako % HDP (2021)

Zdroj: Eurostat

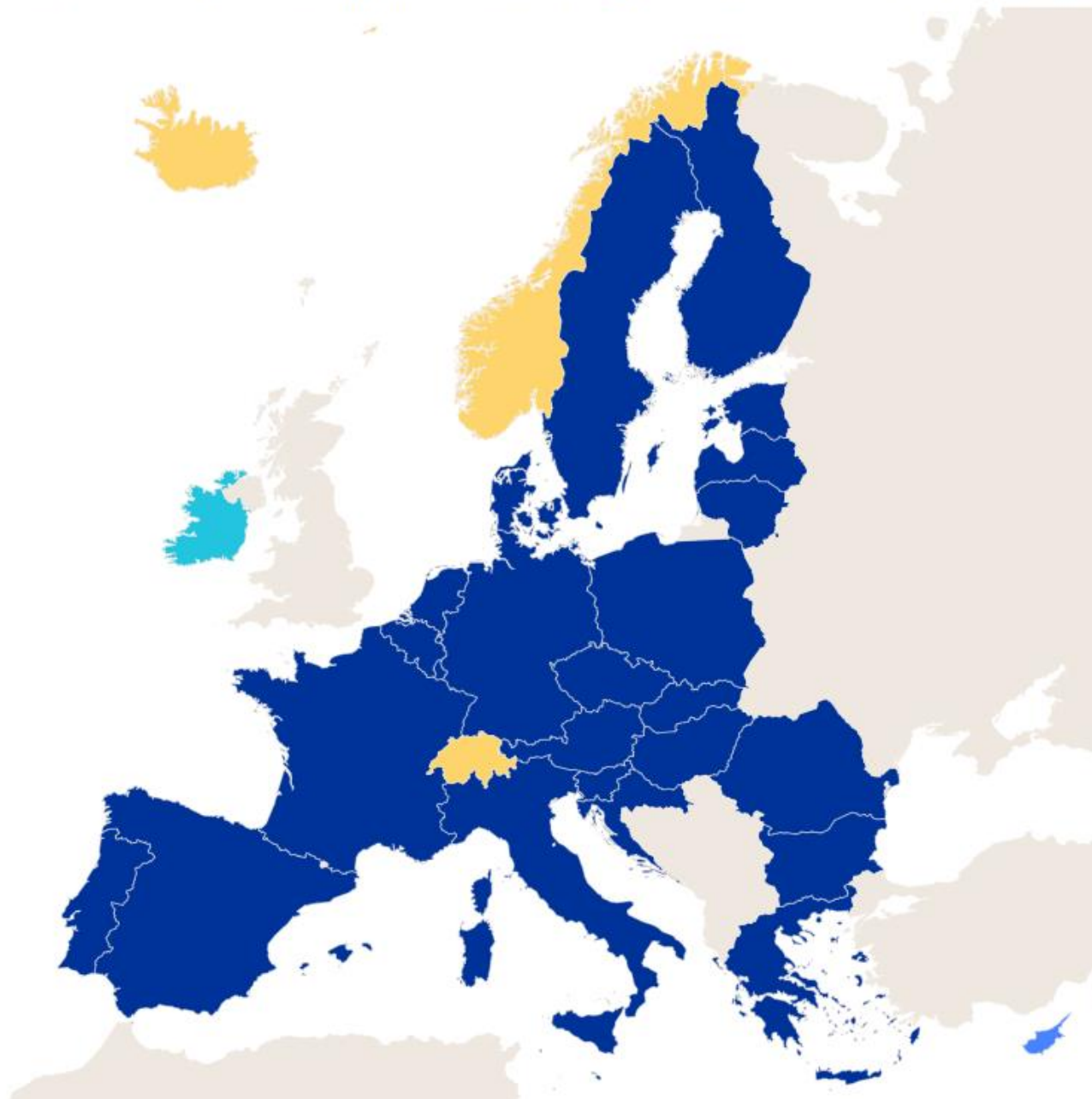
Spotlights

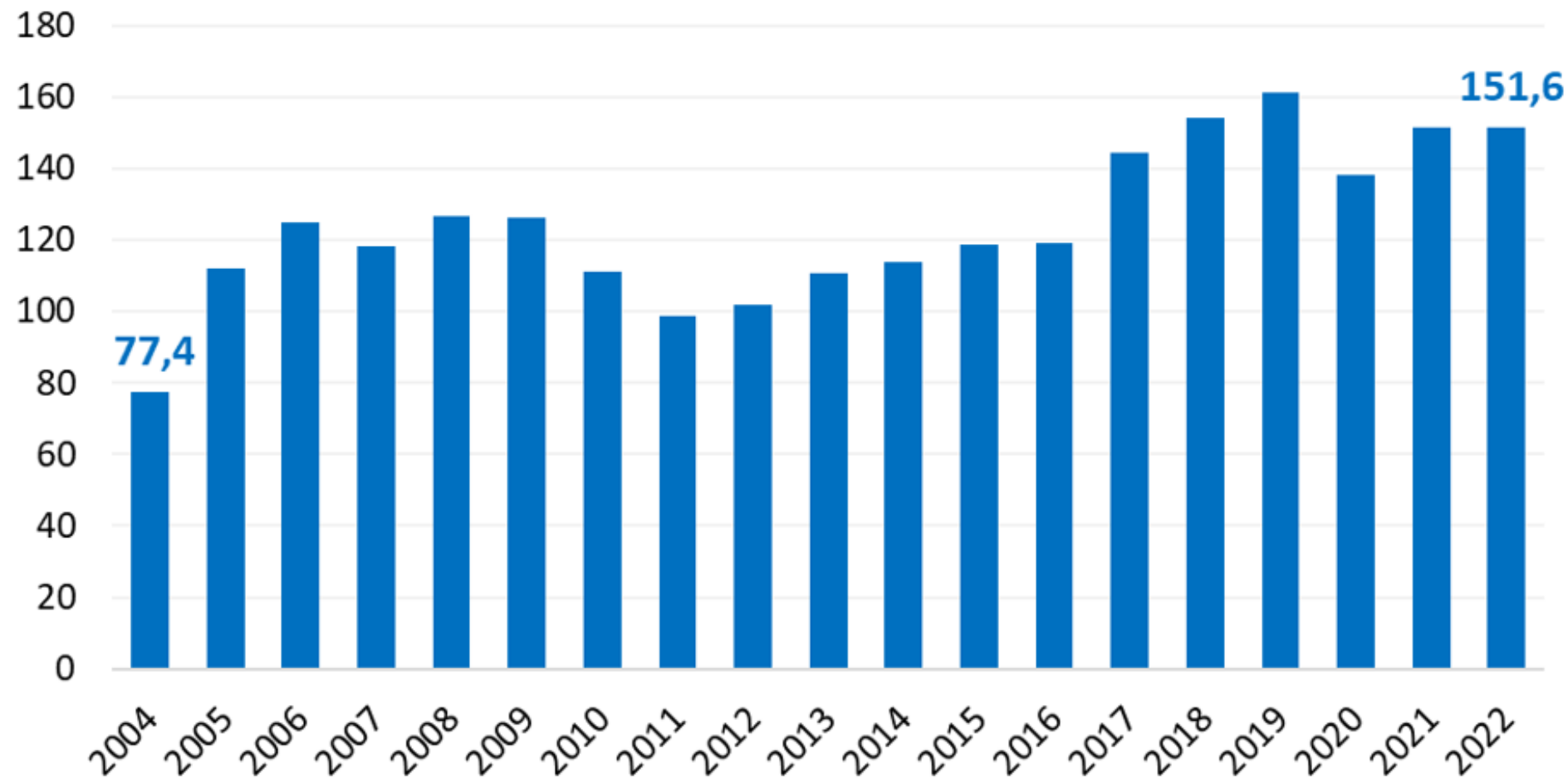
Schengen area

850 tisíc Čechů při cestě do
Chorvatska ušetří „1“ hodinu času

Překročení hranic zemí schengenského prostoru
je v průměru **přibližně o 20 minut rychlejší**
než překročení hranic mezi dvěma zeměmi
v případech, kdy alespoň jedna země nepatří
do schengenského prostoru.

Počet Čechů pracujících a žijících v jiné EU/EFTA zemi (v tis.)

Počet Čechů, kteří žijí a pracují v zahraničí v rámci EU se od vstupu do EU zdvojnásobil.

We set up an emergency number,
to help you anywhere in the EU

#ThisIsTheEU

Evropská komise

#Roaming v EU

Od roku 2007 snížila Evropská komise poplatky za roamingová volání o více než 90 %.
Od roku 2012 se ceny za datový roaming snížily o 96 % (ceny níže bez DPH).

2007	2012	2015	2016	2017
€ 0.49	€ 0.29	€ 0.19	Domácí cena + max. €0.05	Domácí cena

Odchozí volání (1 minuta)

2008	2012	2015	2016	2017
€ 0.28	€ 0.09	€ 0.06	Domácí cena + max. €0.02	Domácí cena

Odeslaná SMS

2007	2012	2015	2016	2017
€ 6.00	€ 0.7	€ 0.2	Domácí cena + max. €0.05	Domácí cena

Data MB

Od **15. června 2017**, budou občané na cestách po EU platit za použití mobilních zařízení stejné ceny jako ve své zemi.

ec.europa.eu/roaming

#Roaming v České republice – odhadované úspory

Lidé žijící v České republice mohou díky novým pravidlům EU pro #roaming ušetřit odhadem

1 500 Kč ročně

(*Odhad vychází z vnitrostátních zvyklostí při cestování a průměrné domácí spotřeby a cen z března 2016)

Občané pobývající v České republice, kteří alespoň jednou ročně vycestují do zahraničí, stráví v jiné zemi EU 9,5 dne.

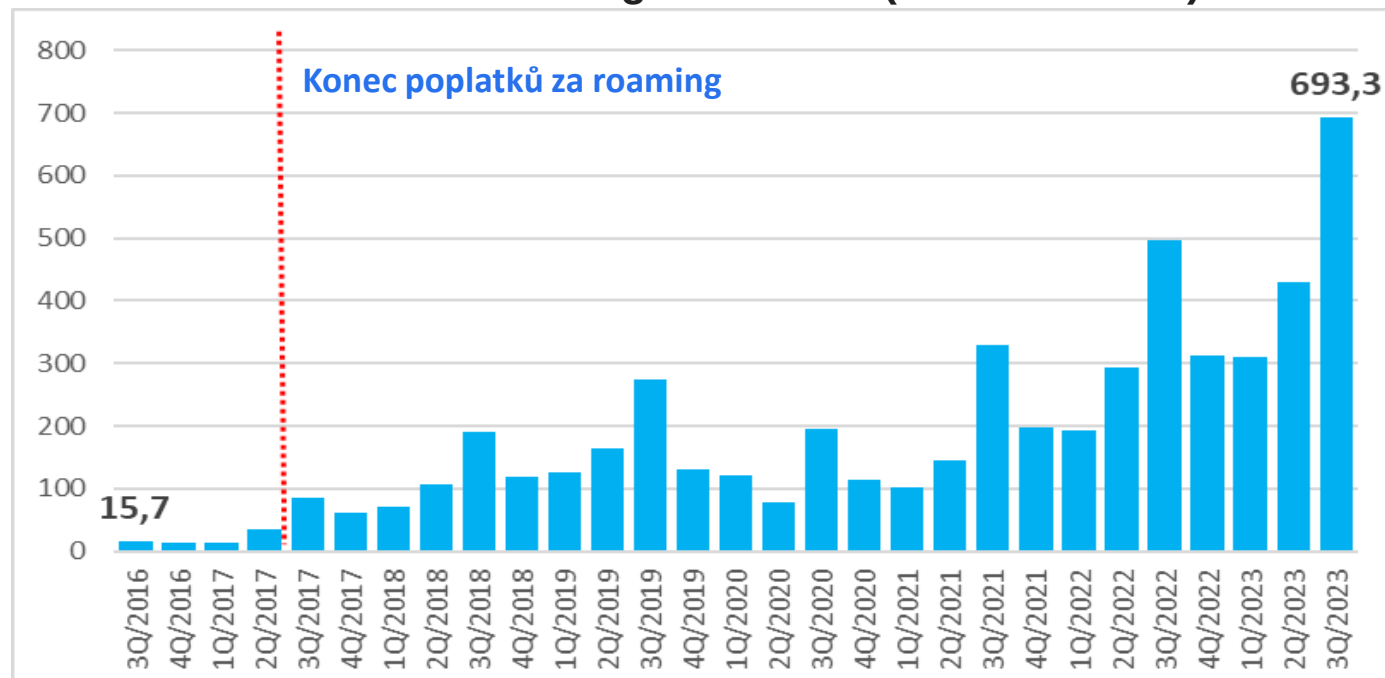

Občan pobývající v ČR průměrně za den:
provolá 4,6 minuty, pošle 1,8 SMS a spotřebuje 25,2 MB

Number of GB while roaming in the EEA (millions of GB)

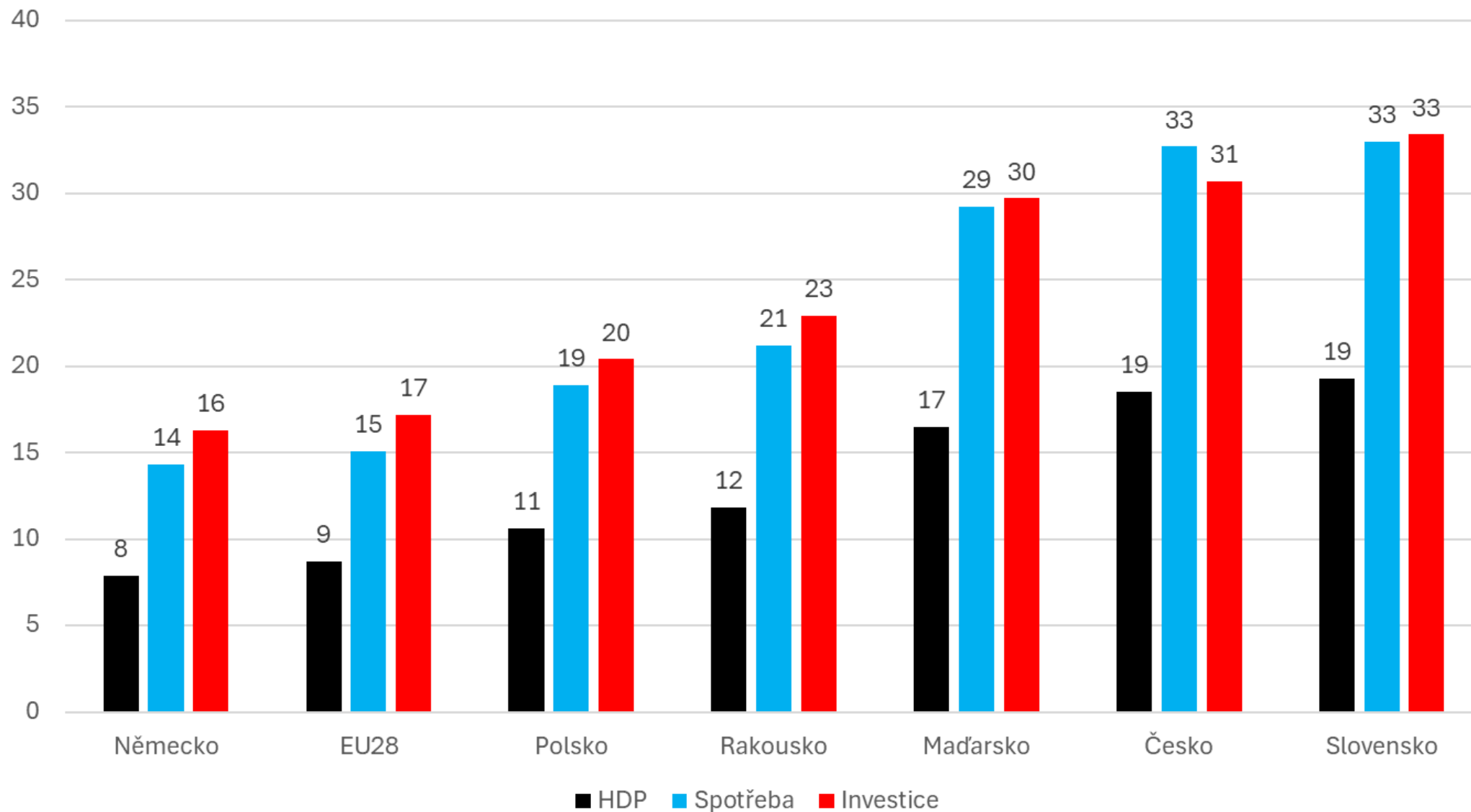

Využití dat se oproti 3Q/2016 zvýšilo **44x**

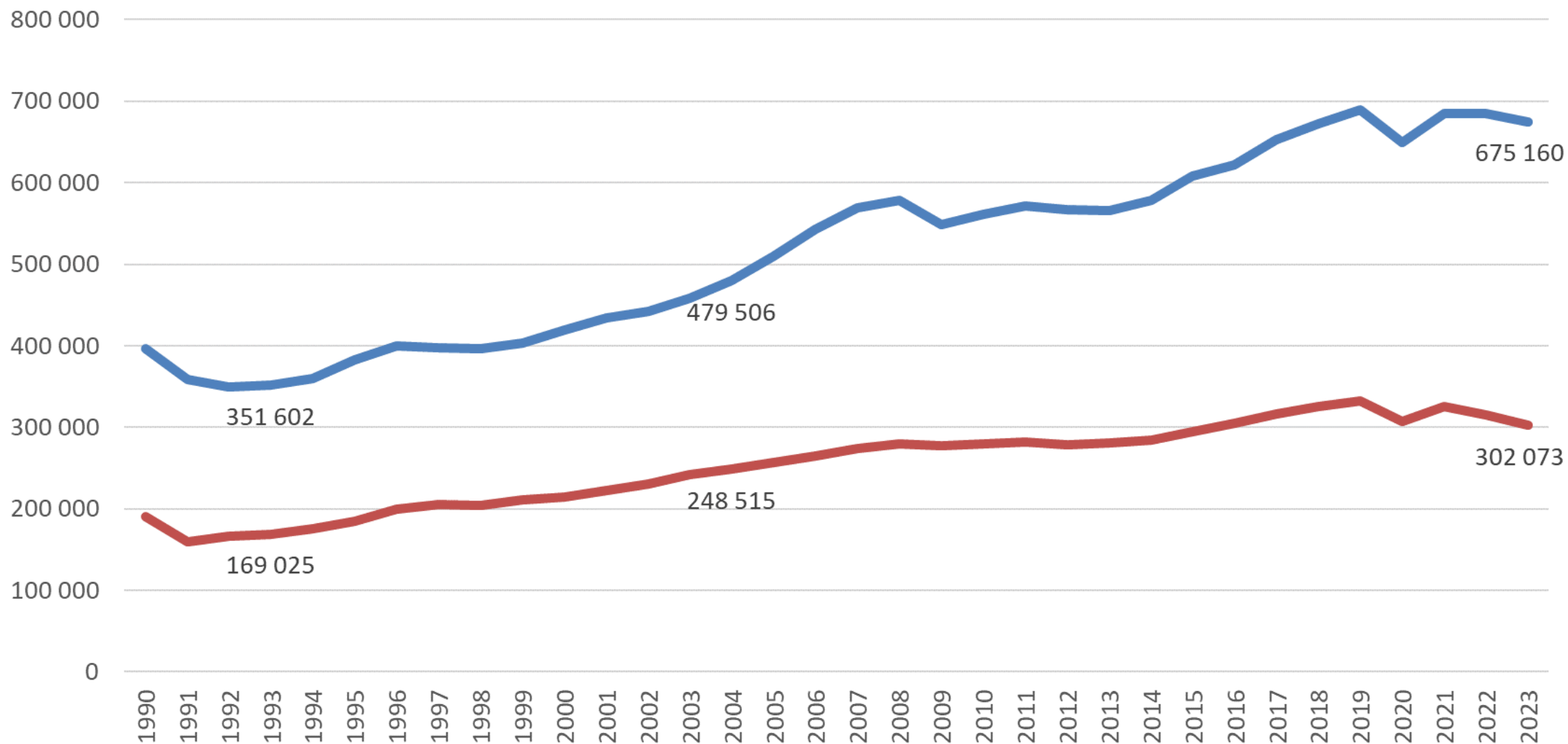
Dita Charanzová - šestý nejvlivnější MEP

Dlouhodobé dopady jednotného trhu EU (%)

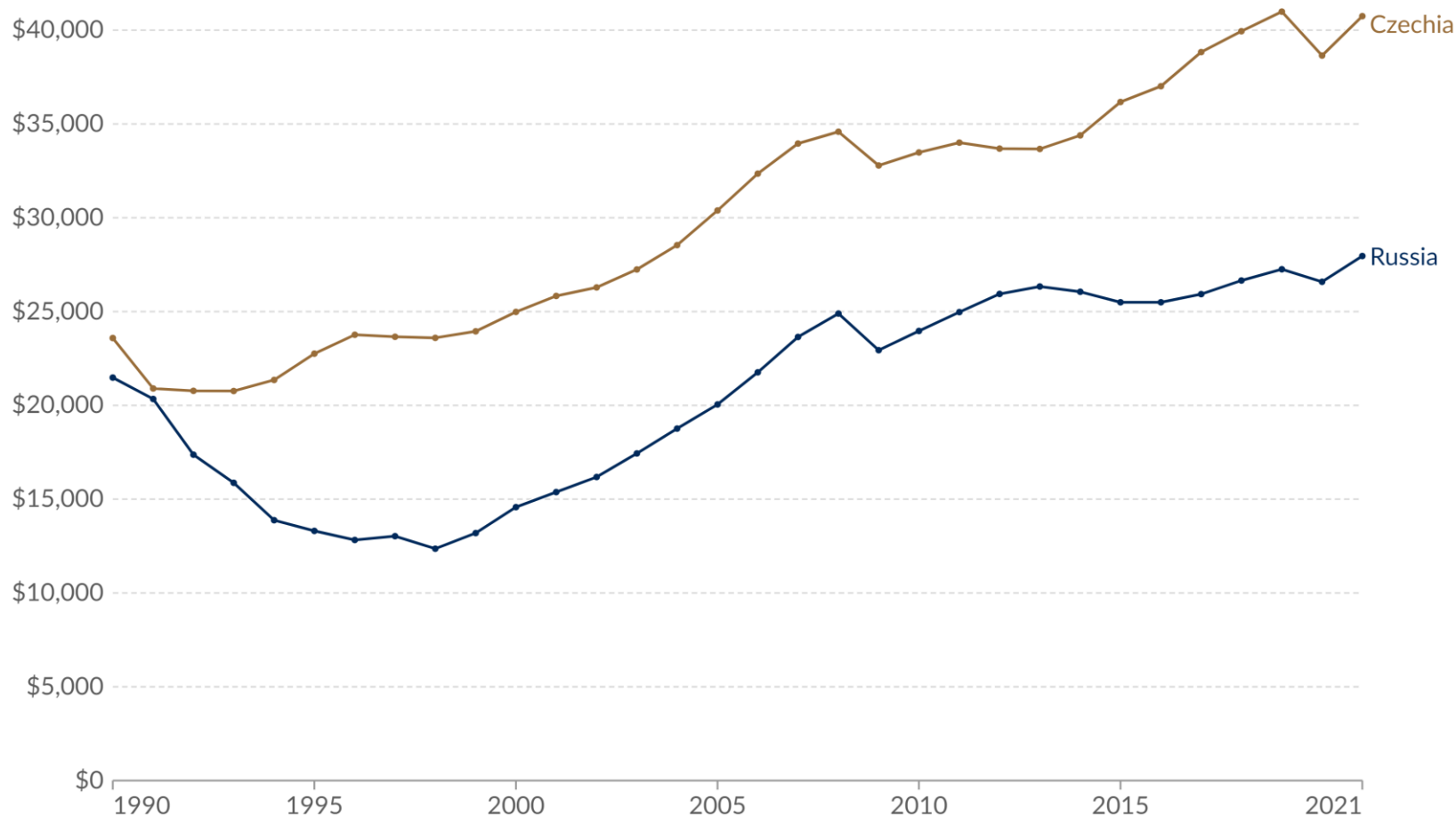
HDP a spotřeba domácností na obyvatele (CZK, ceny roku 2023)

GDP per capita

Our World
in Data

This data is adjusted for inflation and for differences in the cost of living between countries.

Data source: World Bank (2023)

OurWorldInData.org/economic-growth | CC BY

Note: This data is expressed in international-\$¹ at 2017 prices.

1. International dollars: International dollars are a hypothetical currency that is used to make meaningful comparisons of monetary indicators of living standards. Figures expressed in international dollars are adjusted for inflation within countries over time, and for differences in the cost of living between countries. The goal of such adjustments is to provide a unit whose purchasing power is held fixed over time and across countries, such that one international dollar can buy the same quantity and quality of goods and services no matter where or when it is spent. Read more in our article: [What are Purchasing Power Parity adjustments and why do we need them?](#)

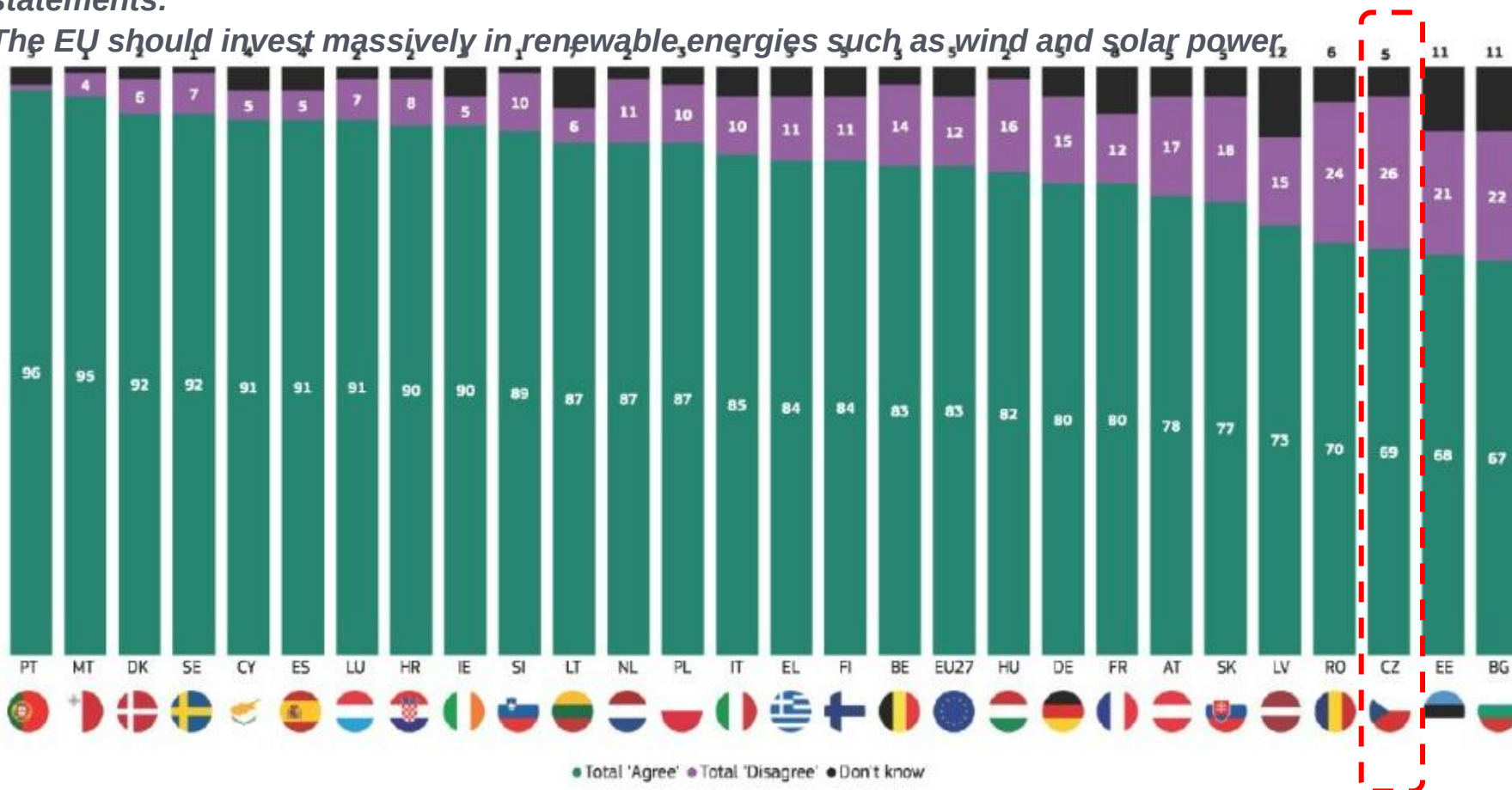
Výzvy do budoucna

Podpora investic do OZE je v Česku jedna z nejmenších v EU, naopak máme největší podíl odpůrců (26 %)

QD3.9 Please tell to what extent you agree or disagree with each of the following statements:

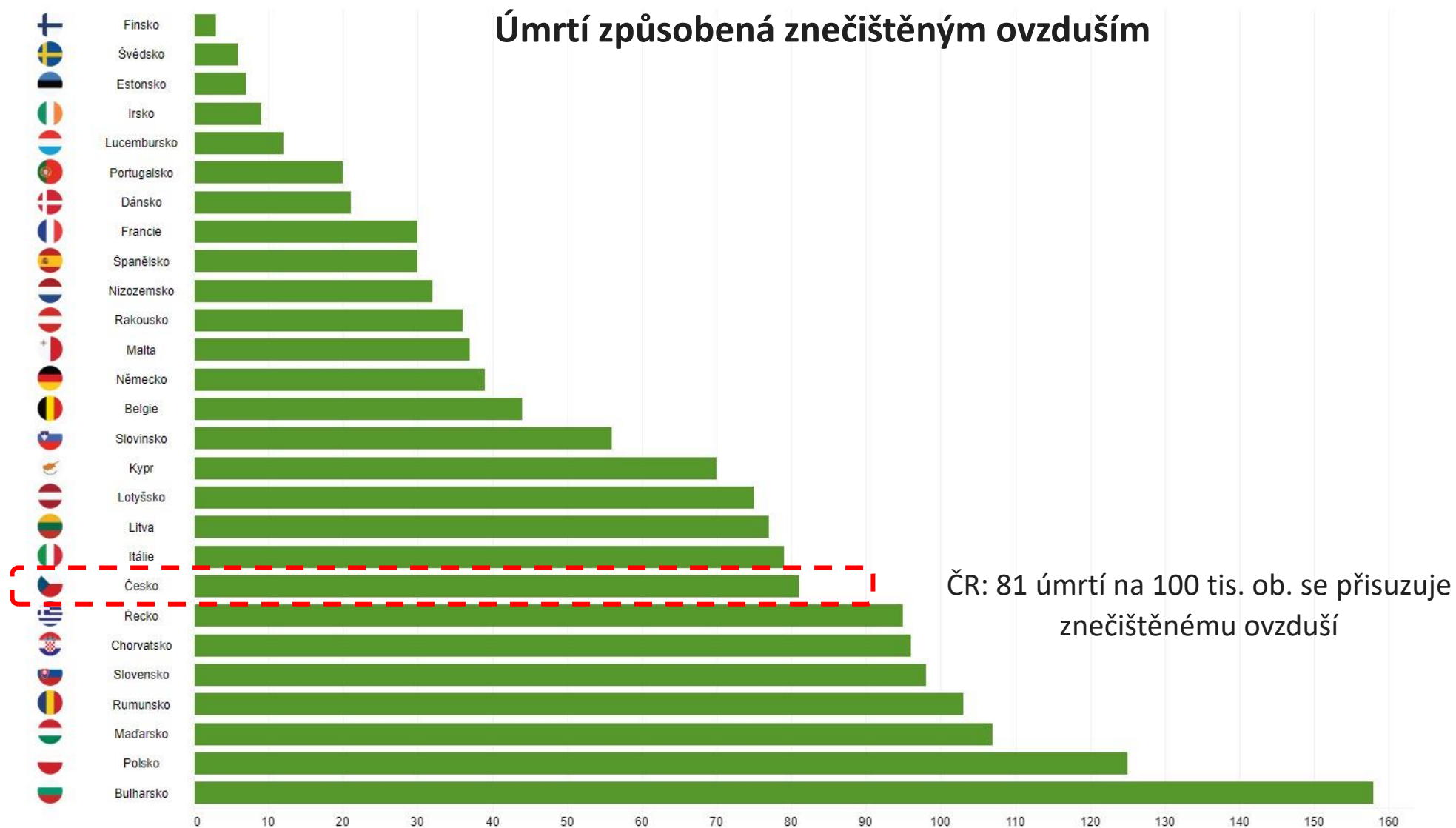
The EU should invest massively in renewable energies such as wind and solar power.

Emise pevných prachových částic v ČR PM_{2,5} (v tunách/rok; REZZO 1-4 souhrnně)

Emise částic PM_{2,5} od vstupu do EU klesly o třetinu, v Praze a MSK kraji o polovinu

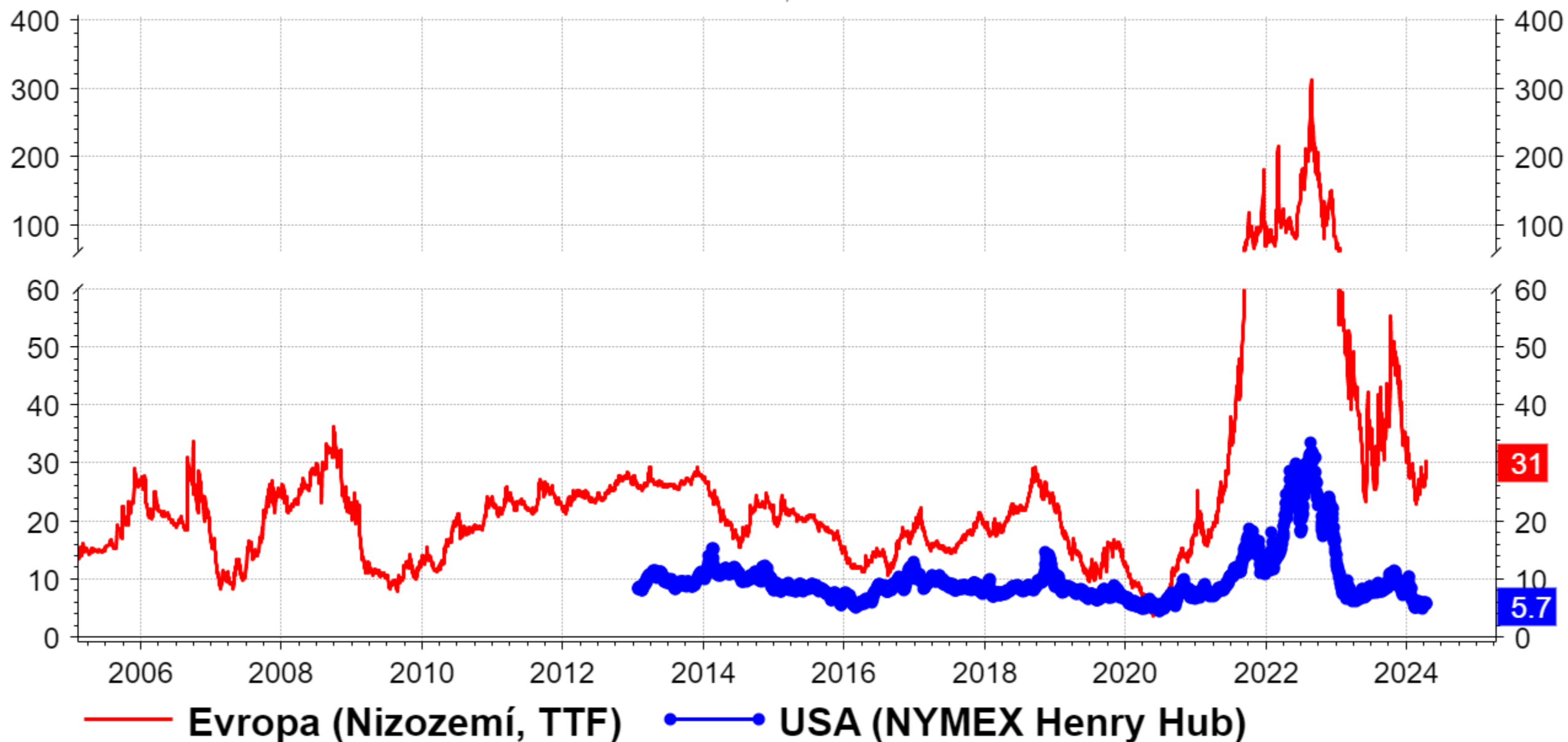
Kraj	2005	2020	Procentní změna
Hlavní město Praha	1 112,1	593,3	-47%
Středočeský kraj	6 945,3	4 612,5	-34%
Jihočeský kraj	3 329,7	2 394,2	-28%
Plzeňský kraj	3 205,3	2 045,6	-36%
Karlovarský kraj	1 335,6	839,5	-37%
Ústecký kraj	3 807,3	2 452,2	-36%
Liberecký kraj	1 577,8	1 238,1	-22%
Královéhradecký kraj	2 698,3	1 809,0	-33%
Pardubický kraj	2 211,0	1 595,3	-28%
Kraj Vysočina	3 076,1	2 070,7	-33%
Jihomoravský kraj	3 202,1	1 911,7	-40%
Olomoucký kraj	2 539,9	1 759,8	-31%
Zlínský kraj	2 076,3	1 464,1	-29%
Moravskoslezský kraj	6 094,1	3 222,5	-47%
Celkem ČR	43 211,0	28 008,6	-35%

Zdroj: Evropa v datech a Česká spořitelna

Ceny zemního plynu

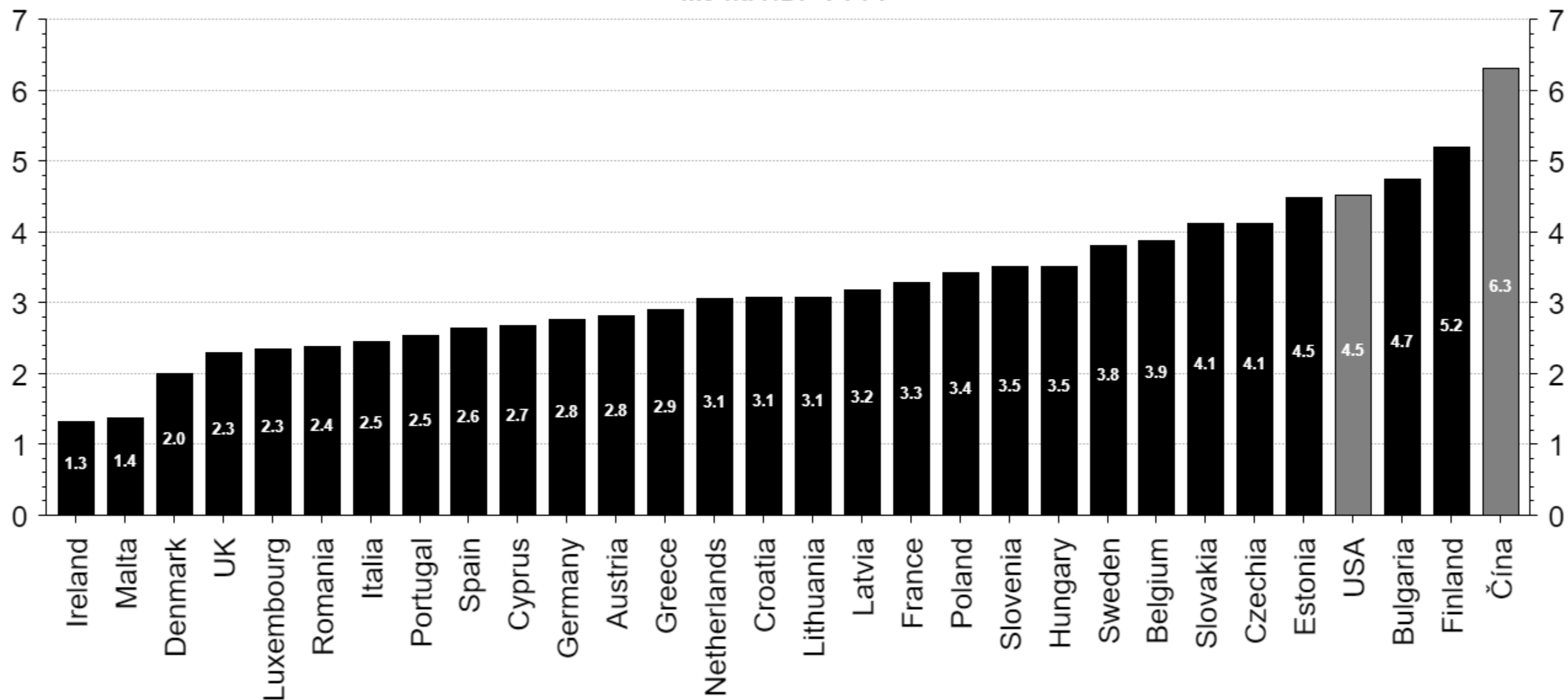
1M forward, EUR/MWh

Source: LSEG Datastream, Česká spořitelna

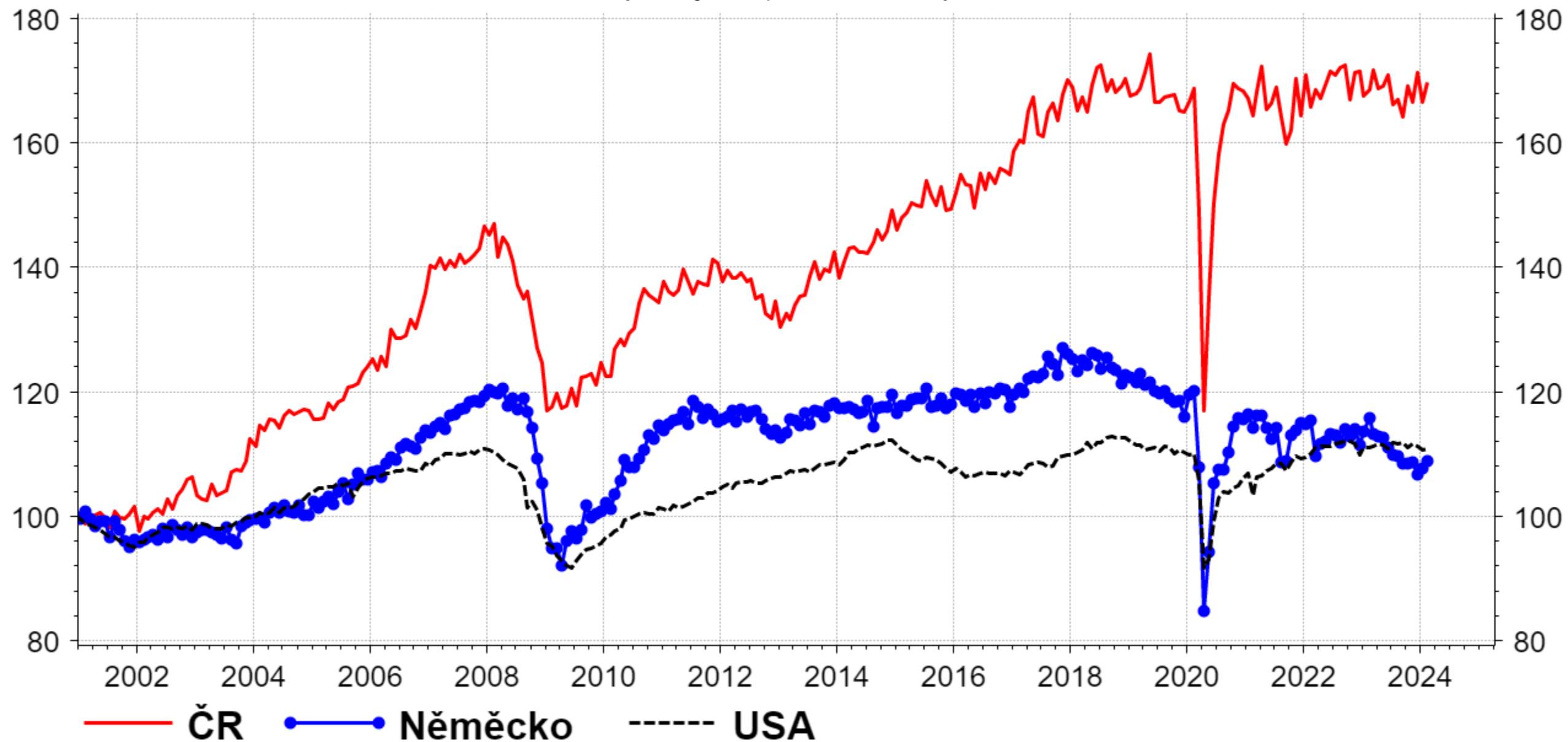
Energetická náročnost ekonomiky

MJ na HDP v PPP

Průmyslová výroba

(bazický index, 100 = leden 2004)

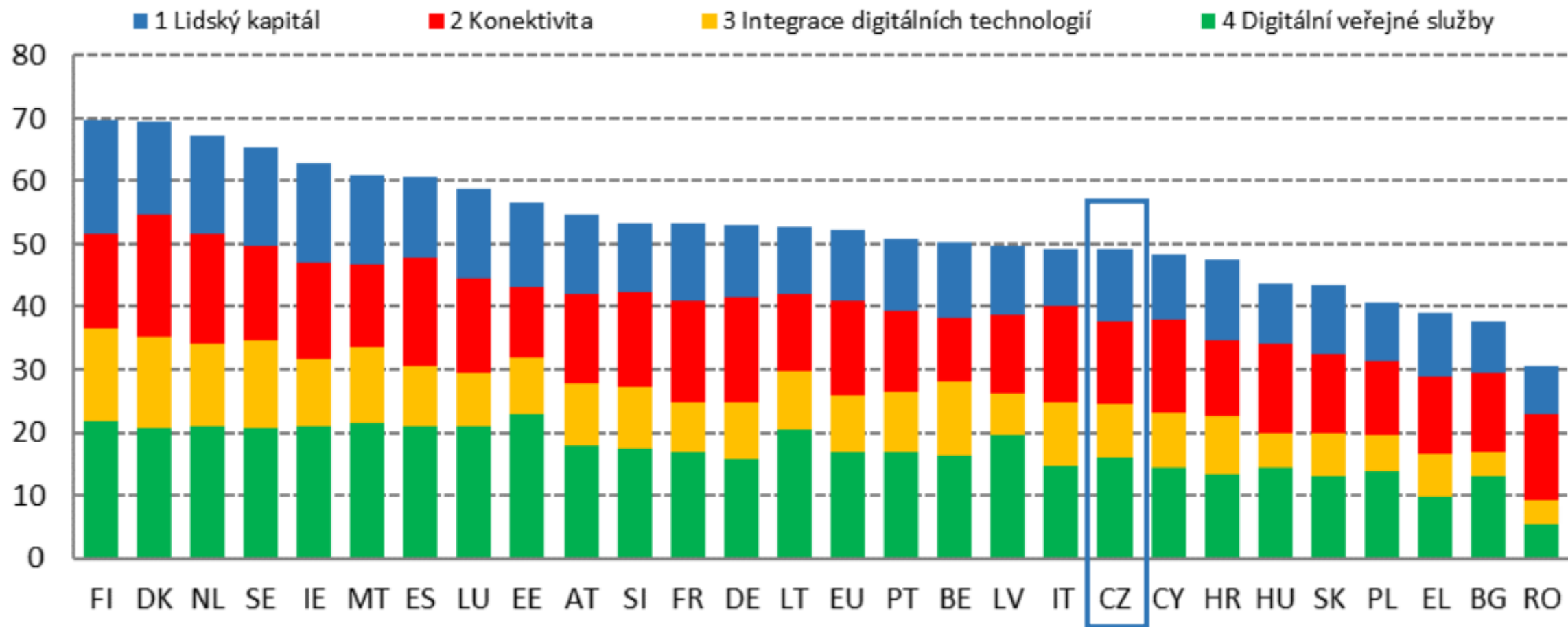

Ekonomický potenciál zelené transformace

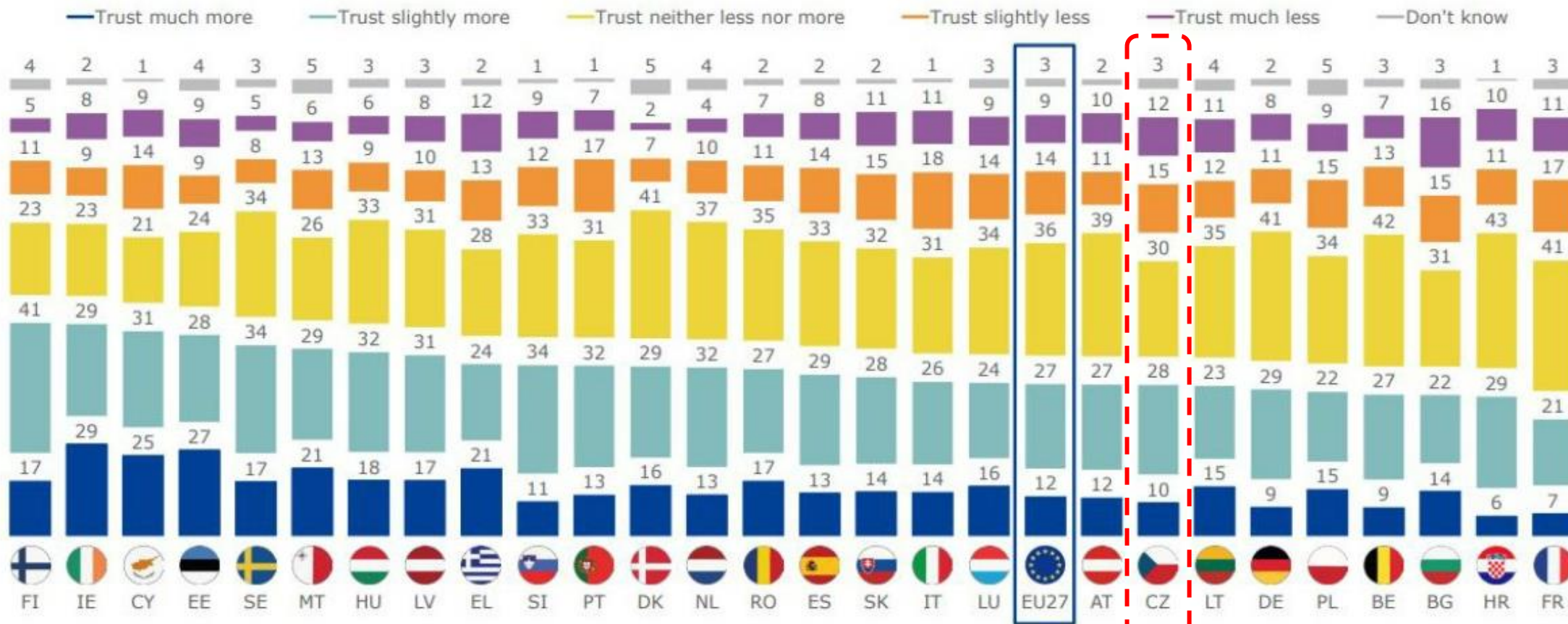
- v celé EU je investiční potřeba spojená s procesem zelené transformace po započtení nákladů na REPowerEU odhadována na 390 mld. EUR dodatečných investic ročně (+ přibližně 120 mld. EUR pro potřeby digitální transformace) do roku 2030
- v České republice (úměrně velikosti a energetické náročnosti ekonomiky) se pracuje s **odhadem přibližně 2.000 mld. CZK celkem do roku 2030**

Prioritní tematické oblasti Zelené dohody pro EU, resp. Fit-for-55 po přizpůsobení se REPowerEU	Odhad absorpční kapacity (investičního potenciálu) v %	Celkový investiční potenciál příslušných prioritních tematických oblastí v mld. Kč
Energetická účinnost	12,6	296,4
Zvyšování podílu obnovitelných zdrojů energie	30,8	726,1
Diverzifikace energetických zdrojů	8,5	nejméně 200,0
Stabilizace energetického trhu	6,4	asi 150,0
Zemědělství a potravinářství	0,8	19,6
Stavebnictví	7,2 (kde je stavebnictví primární aktér) a až 23,8 (včetně vyvolaných synergií na základě stavebních dodávek pro energetiku a dopravu)	170,9; potenciál stavebních zakázek na dodavatelské bázi 561,5
Doprava a mobilita	17,8	420,2
Cirkulární ekonomika	3,6	85,9
Zpracovatelský průmysl	7,8 (včetně nákladů na stabilizaci energetického trhu 12,5)	185,5; při započtení nákladů na stabilizaci energetického trhu 295,6
Lesnictví a hospodaření s půdou a vodou	4,4	104,5

Pořadí podle indexu digitální ekonomiky a společnosti (DESI) 2022

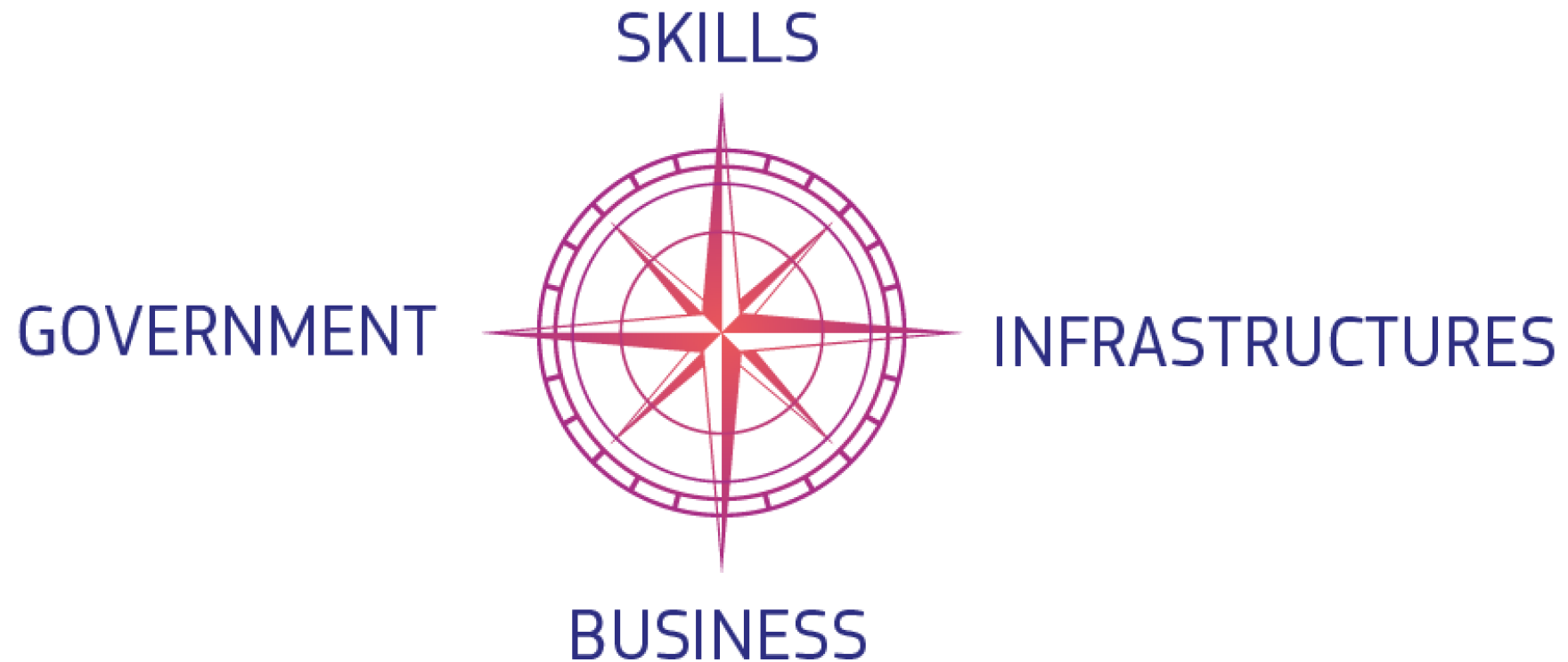

JEN 38 % ČECHŮ VĚŘÍ INFORMACI PODLOŽENÉ STATISTIKOU A DATY VÍCE

Q1 Do you trust information more or less if it is backed up by statistics and data?

Digitální transformace

Digitální transformace

- **EU Digital Decade**
- **Dovednosti:** 20 mil. specialistů v oboru ICT (genderová vyváženost); osvojení základních digitálních dovedností (pro alespoň 80% populace);
- **Digitální transformace podniků:** zavádění technologií (75% firem v EU bude používat cloud, umělou inteligenci a data velkého objemu); inovátoři (růst rychle se rozvíjejících podniků a financování s cílem zdvojnásobit počet podniků kategorie **unicorn** v EU); ti, co se připojí v pozdější fázi (dosažení alespoň základní úrovně digitální intenzity u více než 90% malých a středních podniků);
- **Zabezpečená a udržitelná digitální infrastruktura:** konektivita (gigabit pro všechny); špičkové polovodiče (zdvojnásobení podílu EU na celosvětové produkci); data – edge a cloud (10 tis. klimaticky neutrálních vysoce zabezpečených okrajových uzlů); výpočetní technika (první počítač s kvantovým zrychlením);
- **Digitalizace veřejných služeb:** klíčové veřejné služby (100% on-line); elektronické zdravotnictví (přístup k lékařským záznamům bude mít 100% občanů); digitální identita (digitální identifikaci bude mít 80% občanů)

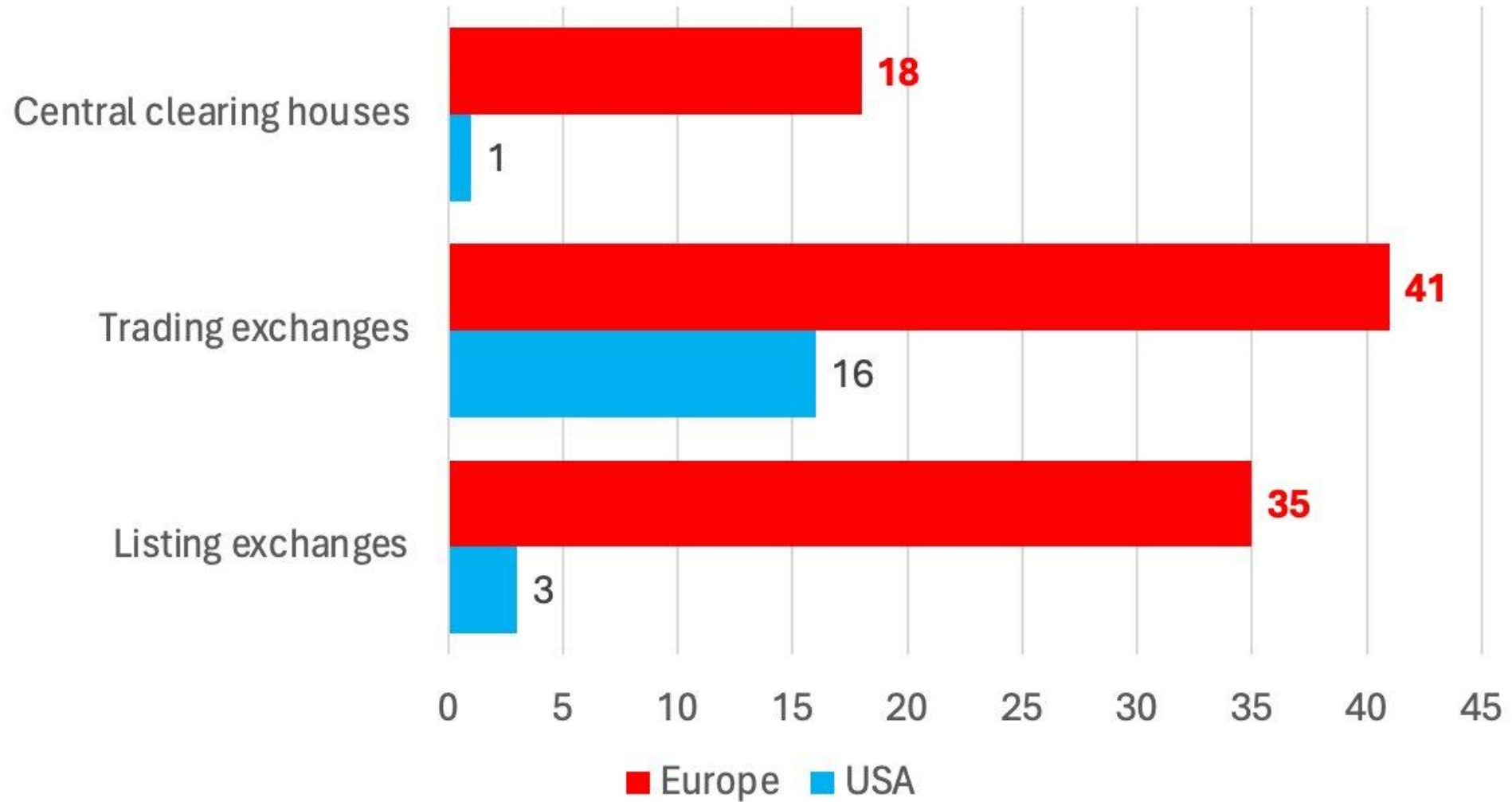
Otevřená strategická autonomie

- Schopnost/ kapacita dané průmyslové firmy (oborů, odvětví) fungovat bez zbytných překážek v rámci celého výrobního cyklu, (případně zcela autonomně a nezávisle na těchto možných rizicích); mít zajištěny výrobní vstupy v celém svém rozsahu i odbyt finální produkce, pokud možno bezrizikovým způsobem;
- V podmínkách nízkých bezpečnostních a geopolitických: lze uplatnit na oblast globální ekonomiky;
- Čím větší jsou bezpečnostní i geopolitická rizika, tím více se i průmyslová soběstačnost koncentruje na oblast dané národní ekonomiky (snaha o maximum vstupů získaných z tuzemských zdrojů a současně maximum produkce umístit na tuzemském trhu);
- Determinována:
 - pozicí v rámci dodavatelského řetězce v celém jeho rozsahu (ukazatel dovozní náročnosti vývozu a podíl vývozu na celkové produkci);
 - vlastnickou strukturou firmy

Akciové indexy MSCI (změna v %)

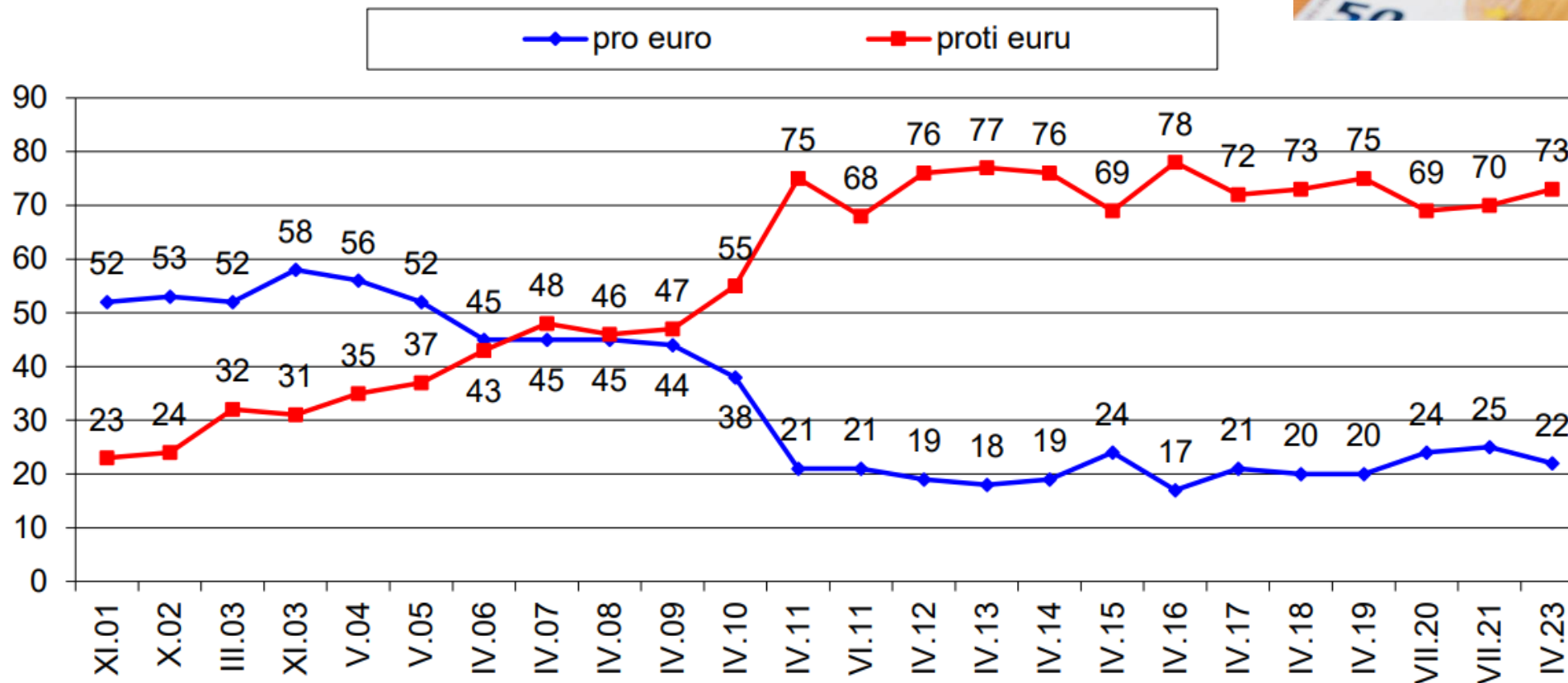
Market structure

Nevyužitý potenciál Eura

Graf 6: Názory na přijetí eura za měnu ČR – vývoj v čase (v %)

Pozn.: „Pro euro“ tvoří součet odpovědí „rozhodně souhlasí“ a „spíše souhlasí“, „proti euru“ tvoří součet odpovědí „rozhodně nesouhlasí“ a „spíše nesouhlasí“. Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“.

Děkujeme za pozornost!

Petr Zahradník

pzahradnik@email.cz

David Navrátil

dnavratil@csas.cz